

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1928—1929

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
 2. Tillägg:
 - a) Ordning vid årsexamen den 8 juni 1929.
 - b) Inträdesfordringar.
 - c) Bestämmelser ur den nya läroverksstadgan.
- Bilaga* : H. Armini, Namn på gator och torg i det antika Rom.
-

Vänersborg 1929

Vänersborgs Boktryckeri (Fritz Berg)

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1928—1929

Kap. I. Undervisningen.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar torsdagen 1. den 23 augusti och med allmänt upprop tisdagen den 28 augusti kl. 5,³⁰ e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,³⁵ f. m. Avslutningen ägde rum den 20 december.

Vårterminen började onsdagen den 9 januari och kommer att sluta den 8 juni. Upprop ägde rum den 10 januari kl. 8,¹⁵ f. m., varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 5 juni kl. 2,³⁵ e. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 23—27 augusti (4 dagar), under vårterminen 9—14 januari (5 dagar); prövningar för inträde i realskolans första klass komma att anställas den 10 och 11 juni.

Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats hela läroverket: 2.

a) under höstterminen: hela dagarna den 19 och 20 oktober (sedvanligt höstlov).

b) under vårterminen: hela dagarna den 11 och 12 februari (fastlagslov) samt den 1 maj.

Timplan.

Läroverkets timplan har icke företett avvikelser från gällande sådan. 3.
Samma arbetsordning har varit gällande hela läsåret.

Lärokurser.

Klass 1^a.

4.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Matteusevangeliet med komplettering ur Lukasev. Läsning i urval av Apostlagärningarna och delar av Pauli brev. Tidsbilder från gamla tiden. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 6 t. Lindvalls läsebok, del III, samt Fänrik Ståls sägner I—II. Övningar i att med egna ord återgiva den lästa texten. Framsägning av dikter utantill. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan), varvid samtliga ljud genomgåts. Övningar i satslösning och interpunktion; grammatiken systematiskt genomgången till och med verb. Dispositionsövningar. 9 uppsatser, alla på läroverket. (*Månsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Liknelsen om den barmhärtige samariten. b) Bleking. 2. a) Älgen. b) Blåvinge finner guldpudran (efter Aug. Strindberg). 3. a) Kristina Gyllenstierna. b)

- En dag på idrottsplatsen. c) När jag provade in vid läroverket. 4. a) Torpflickan (efter Runeberg). b) En gymnastiklektion. c) Vad jag brukar sysselsätta mig med på lediga stunder. 5. a) Liknelsen om den förlorade sonen. b) De två dragonerna (efter Runeberg). c) Några roliga lekar. 6. a) Berätta om Josef och hans bröder. b) Den mörka julottan (efter V. v. Heidenstam). c) På Värnamo marknad (efter Snoilsky). d) Vad jag skulle göra, om jag vore rik. 7. a) Berätta om Esau och Jacob. b) Karl den store. c) Hur vår klass använde idrottslovet igår. 8. —. 9. —.
- TYSKA**, 7 t. De två första avdelningarna i Calwagens läsebok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (*Månsson*).
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA**, 3 t. Allmän historia: forntiden och medeltiden. (*Andersson*).
- GEOGRAFI**, 2 t. Europa (utom Sverige). (*Andersson*).
- MATEMATIK**, h. t. 5 t., v. t. 6 t. Under höstterminen repeterades och utvidgades folkskolans kurs i aritmetik. Under vårterminen ha behandlats enkla sifferkvationer av första graden med en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter samt mättnings- och konstruktionsuppgifter såsom förberedelse till studiet av den egentliga geometrien. Därjämte har under vårterminen genomgåts instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (*Sjögren*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA**, 2 t. Däggdjurens, fåglarnas och kräldjurens byggnad och viktigare former; kortfattad översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora. Exkursioner.
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter. (*Sjögren*).
- TECKNING**, 2 t. Frihandsteckning: profilteckning efter enkla föremål; teckning ur minnet och fantasien; övning i målning med vattenfärger och kriter. Linearritning: enkel projekteringsritning. (*Edström*).
- MUSIK**, 2 t. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok för högre allmänna läroverken, koraler. (*Ullman*).
- SLÖJD** för flickor, 2 t. Stoppning på maskin och för hand; enkel maskinsömna av örngott och underkläder; tillklippning. Enklare prydnadsöm. (*Edström*).

Klass 2⁶.

- KRISTENDOM**, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet, berättelserna 1—57. Söderblom, Levnaden, tron och bönen, andra artikeln och tredje huvudstycket. Läsning ur E. Lönroth, Bibliska gestalter. Bibelläsning: Evangelierna. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmer. (*Väring*).
- MODERSMÅLET**, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok II. Reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; sagoberättande samt framsägning av

- inlärd stycken; form- och satslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. (*Andersson*).
- TYSKA, 6 t. Andra avdelningen av elementar- och läseboken jämte motsvarande delar av formläran; talövningar i anslutning till den lästa texten; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. (*Andersson*).
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1250—1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. (*Gustafsson*).
- GEOGRAFI, 2 t. Finlands, Östeuropa och Mellaneuropa till Frankrike. (*Andersson*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om decimalbråk avslutad och repeterad. Av allmänna bråk addition, subtraktion och multiplikation. Meter-systemet. Huvudräkning. (*Olsson*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av lejongap, ärt och åkertistel på hösten, vide, nyckelblomster, råg och gran på våren, exkursioner 2 timmar. (*Gustafsson*).
- VÄLSKRIVNING, 2 t. Skrivning av medelstor och mindre stil. (*Edström*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning: konturteckning efter enkla husgerådssaker, plana gipser samt växtblad; teckning ur minnet; övningar i färgläggning med vatten- och kritfärger. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Elementar- och körsång lika med och tillsammans med klass 1. (*Ullman*).
- SLOJD, 2 t. Förfärdigande av enklare föremål av trä med lätta sammansättningar, såsom spikning, skruvning och plattning. Undervisning har meddelats om härtill behövliga verktygs riktiga användning och vård. (*Tössberg*).

Klass 3^e.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet fullständigt genomgången och delvis repeterat. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Söderblom, Levnaden, tron och bönen t. o. m. sid. 114 samt repetition av viktigare stycken ur 2:a klassens kurs. Svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänriks Ståls sägner; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärd dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. (*Gustafsson*).
- TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av Calwagens elementar- och läsebok; Rodhes läsebok påbörjad; det viktigaste av formläran genomgången; vissa delar av syntaxen muntligt i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. (*Gustafsson*).

- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia: forn- tiden efter läroboken. (*Armini*).
- GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läroboken; översikt av Europa. (*Andersson*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Regu- ladetri och lättare procent- och ränteproblem. Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. (*Sjögren*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar, kräddjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växt- bestämning efter flora, exkursioner. (*Sterner*).
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.
- VÄLSKRIVNING, 1 t. Skrivning av mindre och större stil. (*Edström*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipser; teckning ur minnet; färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggövning. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Körsång: Unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung, svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Svenska skolkvartetten". (*Ullman*).
- SLÖJD, 2 t. Tillverkning av enkla föremål av trä med något svårare sam- mansättningar, såsom gradning och tappning. (*Tössberg*).

Klass 4⁶.

- KRISTENDOM, 2 t. Israels historia meddelad i sammanhang med en över- sikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. Steen, Tro och liv, sid. 7—24, 67—93. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Runebergs Älgskyttarna och Julkvällen. Framsägning av inlärdä poetiska stycken. Form- och satslära i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion. 11 uppsatser, därav 6 på lärorummet. (4 a *Väring*, 4 b *Rydholm*).

Ämnen för uppsatserna i 4 a:

- 1 (på läroverket). Ljungby pipa och horn (repr.). 2. a) Berätta något om Udde- vallautställningen. b) Något om terminens idrottslov. c) Sommarlovet 1928. 3 (på läroverket). a) En söndag på landet. b) En eldsvåda. c) När vi plockade upp pota- tisen. d) Vad jag ser från mitt fönster. e) En marknadsdag. f) När vi flyttade. g) Vad man kan ha för sig en regnvädersdag. 4. a) Ett kyrkobesök. b) En spök- historia. c) Ett biografbesök. d) En skolbänk berättar sina öden. e) En utflykt. f) En fransk vapenbragd. 5 (på läroverket). a) Vilka julklappar jag helst vill ha. b) Om cykelåkning. c) Ett kalas. d) Katten och råttorna. e) En fisketur. 6 (på läroverket). a) Något om konung David. b) Vad skulle du göra, om du vore kung? c) Berätta

något om Älgskyttarna. d) En rolig dag under jullovet. e) Hur det går till i ett snöbollskrig. f) En rolig bok, som jag nyss läst. 7. a) I en handelsbod på landet. b) En auktion på landet. c) En jakthistoria. d) Vad vi ha för oss på rasterna. e) När vi lekte indianer. f) Min första resa på egen hand. 8 (på läroverket). a) En trevlig lek. b) Sällskapsspel, som jag känner till. c) Vinterns behag och obehag. d) Maträtter, som jag kan laga, och hur jag tillreder dem. e) De leksaker, som roat mig mest. f) Vad jag önskade mig i födelsedagsgåva. g) Vad jag sysslar med om lördagskvällarna under terminen. 9. a) Ett och annat om hugenottkrigen. b) Hur jag tror, att folk kommer att färdas i framtiden. c) En brandsoldat berättar. d) Min första debut (efter Blanche). e) När jag första gången var borta från mitt hem. f) Hur vi fira pappas födelsedag. g) Påsken 1929. 10. —. 11. —.

Ämnen för uppsatserna i 4 b:

1 (på läroverket). Ljungby horn och pipa (reproduktion). 2. Attila och hunnerna. 3 (på läroverket). a) Petrus' berättelse om det gamla geväret. b) Något om våra husdjur. c) En historia om en räva. d) Ett biografbesök. e) En utflykt. 4. En resa. 5) på läroverket). a) Vilka julklappar jag helst vill ha. b) Ett besök på salutorget. c) Om cykelåkning. d) Ett kalas. e) Katten och råttorna. f) En fisketur. 6 (på läroverket). a) Amerikas upptäckt. b) En skidtur. c) En skridskotur. d) Beskriv ett åskväder. e) Om vidskepelse. f) Hur jag hade det i julas. 7. Vad nytta har människan av elden? 8. a) Ett och annat om hugenottkrigen. b) Tiggaren Aron på besök i staden. c) Min första debut (efter Blanche). d) Hur jag tror att folk kommer att färdas i framtiden. e) En brandsoldats berättelse. 9. Fritt val. 10. —. 11. —.

TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkr. sid. 70. Rep. av adj., pron. och prep. i formläran; syntax i anslutning till texten. 11 skriftliga översättningar till tyska, varav 8 i skolan. Talövningar och tillämpningsövningar. (4 a *Reimers*, 4 b *Gustafsson*).

ENGELSKA 5 t. De 45 första styckena i elementarboken. Smärre delar av formläran i anslutning till texten. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Zetterström, översättningsövningar: st. 1—10. (4 a *Reimers*, 4 b *Möller-Sobel*).

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. (4 a *Carlsson*, 4 b *Rydholm*).

GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. (*Carlsson*).

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferkvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningsatser. (4 a *Sjögren*, 4 b *Munthe*).

BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, herbarieförhör på minst 50 växtarter. Exkursioner. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. (*Sterner*).

FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregations-

former, de enkla maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 2 laborationstimmar var tredje vecka med tredjedelen av klassen; härvid ha följande försök utförts:

1. Bestämning av förhållandet mellan en cirkels omkrets och diameter. 2. Bestämning av specifika vikten hos en träkloss. 3. Pyknometern. 4. Arkimedes' princip. 5. Bestämning av fasta kroppars specifika vikt med användande av Arkimedes' princip. 6. Luftens specifika vikt. 7. Koppars och mässings längdutvidgningskoefficienter. 8. Kvicksilvertermometerns fixpunkter. 9. —. 10. —. (*Urelius*).

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster; övningar i skuggning och färgläggning. Handtryck. Linearritning: förberedande övningar i ritinstrumens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med klass 3. (*Ullman*).

SLÖJD, 2 t. Arbeten, där sinkning (genomgående och halvförtäckt), slitsning, inpassning av lås och gångjärn, ritning samt lättare svarvning förekommit. Undervisning i skärpning och filning har även meddelats. (*Tössberg*).

Klass 5^e.

KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärans grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln samt de 3 sista huvudstyckena. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritjofs saga, Snoilskys Svenska bilder samt stycken ur läseboken; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Repetition av satsläran. Elementerna av versläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Rydholm*).

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Skolbad vid Nordkroken. b) Vad man kan hitta på en regnig sommar. c) En auktion på landet. d) Om bär och bärplöckning. e) Ett besök på Vänersborgs museum. 2. Nordamerikanska frihetskriget. 3 (på läroverket). a) Vad Fritjof ärvde efter sin far. b) Om vidskepliga föreställningar hos folk. c) Beskriv ett åskväder. d) Om kloka djur. e) Hur jag tror det är att vara lärare. 4. Hästen i människans tjänst. 5 (på läroverket). a) En dag ur mitt vardagsliv. b) En timmerstocks öden. c) Vad nytta har människan av elden? d) Ett besök på en verkstad. e) Vad jag skulle göra, om jag bleve mycket rik. 6. Fritjof hos Angantyr. 7 (på läroverket). a) Ett idrottslov. b) Om skidor och skidåkning. c) En bok, som jag nyligen läst. d) Belysningsmedel förr och nu. e) Jag förevisar Vänersborg för en resande. 8. Nordamerikanska inbördeskriget. 9 (på läroverket). a) Sydamerikas natur. b) Vita frun (efter Snoilsky). c) Om den gångna vintern i Vänersborg. d) Huvudpersonerna i Fritjofs saga. e) Vad jag känner till om bilar. f) En 10-öring berättar sin historia. g) På järnvägsstationen. 10. Fritt val. 11 (på läroverket). —.

- TYSKA, 4 t. Rodhe, tysk läsebok till omkr. sid. 130 jämte motsvarande i översättningsövningarna. Det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga reproduktioner eller översättningar till tyska, varav 7 på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. (*Gustafsson*).
- ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst; styckena 1—58 i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran avslutad och repeterad. Nödiga upplysningar om syntaxen. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Zetterström, Översättningsövningar, 25 stycken. (*Månsson*).
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Omkring 40 sidor i Bödtker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. (*Wahlén*).
- HISTORIA, 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Kort repetition av forntidens och medeltidens historia. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. (*Andersson*).
- GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi samt kort repetition av vissa delar av Europas geografi. Det allmännaste av geologien. (*Andersson*).
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; satser om likytiga figurer och regelbundna mångsidningar; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. (*Olsson*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, en höstexkursion 3 timmar, en vårexkursion planerad. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. (*Sjögren*).
- FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. (*Munthe*).
- KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; mineral och bergarter. En timme i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. Ett par geologiska exkursioner planeras under sista delen av vårterminen. (*Sjögren*).
- Under laborationsövningarna ha utförts följande experiment:
1. Omkristallisering av glaubersalt.
 2. Bestämning av svavelkoppars kvantitativa sammansättning.
 3. Bestämning av luftens syrehalt.
 4. Reduktionsförsök med kol.
 5. Framställning av salpetersyra.
 6. Framställning av kopparhydroxid.
 7. Framställning av kopparsulfat av kopparhydroxid och svavelsyra.
 8. Framställning av zinksulfat av zink och svavelsyra.
 9. Framställning av järnvitriol av järn och svavelsyra.
 10. Neutralisation av natriumhydroxid med klorvätesyra.
 11. —.
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; färgläggning. —

Lineärritning: skalor; de första grunderna i projektionsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med klass 3. (*Ullman*).

SLÖJD, 2 t. Lika med klass 4. (*Tössberg*).

Klass 6⁶.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: läseboken genomgången med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia, reformationstiden och nyare tiden. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 10 uppsatser, därav 4 på läroverket. (*Väring*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Hur vi vunno Finland och hur vi förlorade det. b) En resa jorden runt. c) Italiafärden. d) En söndagsjägares äventyr. 2 (på läroverket). a) Skildra någon person i Jesu omgivning. b) Snoilskys dikt på Värnamo marknad. c) Riksdagsvalet 1928. d) De viktigaste hälsoreglerna. e) Hur man kan visa mod i det dagliga livet. f) Lantmannens göromål om hösten. g) Den gångna delen av terminen. h) Uddevalla-utställningen. 3. a) Runebergs dikt "Graven i Perrho". b) Berätta en folksägen eller folksaga, som du känner till. 4 (på läroverket). a) Elisabet och Maria Stuart. b) Hur rinnande vatten verkar omformande på jordytan. c) Något om fotografering. d) Lysgasens tillverkningsätt och användning. e) Olika sätt att fiska. f) Några av den äldsta kristna kyrkans martyrer. 5. a) Våra viktigaste belysningsmedel. b) Något om Sveriges skogar och deras betydelse. c) Djur, som jag varit vän med. d) Scoutlivets fröjder och vedermödor. e) Nyttan och nöjet av en radioapparat. f) Vilka rikedomar har naturen givit Sverige? g) Om emigrationen från vårt land. 6. a) Vilka anledningar ha vi att fira Gustaf II Adolfs minne? b) Vilket främmande land ville du helst besöka? c) Berätta något om svenska upptäcktsfärder. d) Automobilens nyttans och nöjets tjänst. e) Vad Gustav Vasa uträttat för Sverige. f) Redogör för någon dikt av Geijer. g) Berätta vad du vet om Götiska förbundet. 7 (på läroverket). a) Snoilskys dikt "På Värnamo marknad". b) De viktigaste händelserna i Luthers liv. c) Om andningen och andningsorganen hos människan. d) Isströmmar och deras arbete. e) Något om världskrigets verkningar. f) Finlands frigörelse från Ryssland. g) Redogör för något fysiskt experiment. 8. a) Berätta om några av Israels profeter. b) Hur Sverige fått sina nuvarande grundlagar. c) Om vårt lands införsel och utförsel. d) Olika slag av telegrafering. e) Hur berg uppstå och förstöras. f) Våra förnämsta slag av bränsle. g) Svenskarna som idrottsmän. 9 (på läroverket). a) De främsta olikheterna mellan de kristna huvudreligionerna. b) Redogör för några berättelser av August Strindberg. c) Något om den kommunala självstyrelsen. d) Frankrikes viktigaste näringskällor. e) Våra sinnesorgan. f) Vilka fordringar bör man ställa på en god bostad ur hälsosynpunkt? g) Redogör för något kemiskt experiment. 10. —.

TYSKA, 3 t. Der Gernsäger 70 sidor. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 4 hemstilar. (*Gustafsson*).

- ENGELSKA, 4 t. St. 104—257 i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar, reproduktioner eller översättningar, varav 6 på läroverket. (*Wahlén*).
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Böttker-Hösts lärobok slutläst. De grammatiska styckena repeterade. (*Reimers*).
- HISTORIA, 4 t. Statskunskap: grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia; repetition av nyare tiden med huvudvikten lagd på tiden efter 1809. Allmän historia; repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. (*Carlsson*).
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. (*Andersson*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvationssystem av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. (*Urelius*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. (*Sjögren*).
- FYSIK, 2 t. Optik och akustik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostädernas uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi. (*Urelius*).
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning, järnets metallurgi, glas- och porslinstillverkning. (*Urelius*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter föremål jämte skuggning med blyerts och färgkritor; målning med vattenfärger, skuggning efter gipser. Linearritning: projekteringsritning efter modeller, krokiteckning, snedprojektion. Enkel textning. (*Edström*).
- SÅNG. Lärjungarna i klassen befriade från sång på grund av målbrott. (*Ullman*).

Ring L. I⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. "Israels profeter och Jesu liv", genomgången och delvis repeterad. Översikt av främre Österlandets och den klassiska forntidens religioner. (*Steen*).
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av utförligare svenska litteraturverk: Lager-

löf, Jerusalem I, Heidenstam, Karolinerna, Almquist, Allmogebertättelser, och i anslutning därtill dansk och norsk litteratur: Andersen, Udvalgte Eventyr, Björnson, Synnöve Solbbakken, samt av annan utländsk litteratur: Swift, Gullivers resor, i översättning. Uppläsningsovningar, referat och kortare föredrag. Behandling av frågor rörande språkbruk, språkriktighet och stilarter med ledning av Ljunggren, stilarter och språkriktighetsregler. 10 uppsatser, därav 8 på läroverket. (*Carlsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Varifrån får Sverige sina livsmedel. b) Villebråd och jakt i våra skogar. 2 (på läroverket). a) Vindarnas inverkan på jordytan. b) Olika slag av vittring. c) De sågo himmelen öppen. (Efter Lagerlöfs Jerusalem). d) En dag i praktiskt arbete. e) En bemärkelsedag i mitt hem. 3 (på läroverket). a) Något om det svenska skriftspråkets olika stilarter. b) Episoder med sagoinslag i Selma Lagerlöfs Jerusalem. c) När Helligum uppträdde i Dalarna. (Efter "Jerusalem"). d) Temperaturzoner och klimattyper. e) Hur en flod arbetar för att omdana jordytan. f) En höstmärnad i Vänersborg. 4 (på läroverket). a) Jesu lärjungar. b) Några utmärkande karaktärsdrag hos Ingmarsläkten. c) Jerusalemsfararnas avresa. (Båda efter Lagerlöfs Jerusalem). d) Naturfolkens näringsliv. e) Huden och dess uppgifter hos människan. f) Vinternöjen ute och inne. 5 (på läroverket). a) Judarnas messias hopp. b) Eva Gunnarsdotter och hellgumianerna. (Efter Lagerlöfs Jerusalem). c) Havsströmmarna. d) Nyttan av bad. e) När det nya året gick in. 6 (på läroverket). a) Jesu underverk. b) Det befästa huset (Efter Heidenstams Karolinerna). c) Olika slag av kustbildningar. d) Om vår föda. e) Hur jag läser min tidning. 7 (på läroverket). a) Striden mellan Jesus och fariséerna. b) Karl XII sådan han tecknats i Heidenstams Karolinerna. c) Högsommarleken. (Efter Heidenstams Karolinerna). d) Beskrivning av en vegetationsform. (t. ex. en savann, en tropisk regnskog etc.) e) Andningen och andningsorganen hos människan. f) Om vår klädedräkt (huvudsakligen ur hygienisk synpunkt). g) Vad vi kunna göra för de vilda djuren under den nuvarande stränga vintern. 8. a) Havet som människans vän och fiende. b) Resor förr och nu. 9 (på läroverket). a) Om evangeliernas tillkomst. b) Sagan om kejsarens nya kläder och dess innebörd. c) Våra vanligaste skogbildande träd och deras betydelse. d) Nervsystemet. e) Feriernas betydelse för skolungdomen. f) Plan för en skolresa under ett helgdagslov. 10 (på läroverket). —

LATIN, 6 t. Ponténs läsebok st. 1—27. Ponténs Lat. förf. I 10 sid. Formläran och kasusläran. (*Armini*).

TYSKA, 3 t. Formläran rep.; syntaxen till konjunktiven. Tal- och hörövningar; övningar i övers. till tyska. Hagenbeck: Von Tieren und Menschen, c:a 50 sid. 10 skriftliga översättningar, alla på lärorummet. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 3 t. Av Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok, sid. 53—124, delvis kursivt. Grammatik: av syntaxen ordföljden och artiklar. Översättning av omkr. 25 st. i Zetterströms översättningsövningar. Talövningar i anslutning till den lästa texten. Genomgång av under läsåret skrivna 10 skolstilar. (*Månsson*).

FRANSKA, 3 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe: Fransk läsebok för nybörjare till sid. 75. Grammatik: ljudläran och det viktigaste av formläran. Hörövningar, tal- och skrivövningar. (*Wahlén*).

GEOGRAFI, 2 t. Grunddragen av den allmänna geografin med särskild hänsyn till Sverige och det övriga Europa. Sveriges geografi; dess natur- och kulturgeografiska områden med särskild vikt lagd på naturförutsättningar och naturtillgångar jämte därav beroende uppodlings- och befolkningsförhållanden samt näringsliv. Något om kartprojektioner och Sveriges kartverk. (*Carlsson*).

MATEMATIK, 3 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragning och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1:sta-gradsfunktioner och funktionen $y = x^2$. (*Lundberg*).

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Cellen och dess viktigaste livsföreteelser, människokroppens byggnad och förrättningar jämte hälsolära. (*Sjögren*).

TECKNING, 2 t. Kursen lika med klass 6. (*Edström*).

MUSIK, 2 t. Körsång (1 t.). Se klass 3. Stämövning: gossar 1 t., flickor 1 t. (*Ullman*).

Ring L. II.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Paulus' brev till Galaterna och vissa partier ur brevet till Romarna. Kyrkohistoria: Nya tiden till § 57. Religionslära: Skapelsen — Jesu person. Allmän religionshistoria. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början till Bellman; motsvarande partier i litteraturhistorien; Vapensmeden av Rydberg; övningar i muntlig framställning. 11 uppsatser, därav 5 på läroverket. (*Månsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Filmens bildningsvärde. b) Olika skolpojkstyper. 2 (på läroverket). a) De religiösa grundtankarna hos Luther. b) Olavus Petri som reformator. c) Karl V av Habsburg. d) Olika slag av bränsle. e) I flyttningstider. 3. a) Höstfloran i Vänersborgstrakten. b) Nyttan av att företaga resor. c) Höstens behag. 4 (på läroverket). a) Reformationen i Schweiz. b) Stiernhielms Herkules. c) Den franska konungamaktens uppgifter under religionskrigen. d) Nyttan av muskelrörelse. e) Om kroppars värmeutvidgning och dess betydelse i praktiken. f) Om orsakerna till de många olyckorna med motorfordon. 5. a) Övningsämnenas betydelse. b) Näringslivet i min hemort. c) Jämförelse mellan De två dragonerna och Vapenbröderna. 6 (på läroverket). a) Våra förnämsta kyrkliga högtider. b) Något om storhetstidens humoristiska diktning. c) Reformationens historia i Sverige under 1500-talet. d) Varför tillredes födan? e) Nordamerikas jordbruk. f) Skidsportens betydelse. 7. a) Rudbecks Atlantika. b) Beskrivning av någon större svensk industrianläggning. c) Om originalitet och några exempel därpå. 8 (på läroverket). a) Religionen hos naturfolken. b) Den ärorika revolutionens betydelse. c) Några hälsoregler. d) Befolkningsförhållandena i Nordamerika. e) Mina första skolminnen. 9. a) Dalins Argus. b) Varför jag valde latinlinjen. c) Om skrock och vidskepelse. 10 (på läroverket). a) Religionen hos de gamla perserna. b) Karl X Gustavs utrikespolitik. c) Minnen från istiden. d) Ångmaskiner och explosionsmotorer. e) Hygienens betydelse. f) Sparsamhet och girighet. 11. —.

- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 25 sid. Ovidius' Metam.: Pyramus et Thisbe, Dædalus et Icarus, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Orphei mors, Quattuor ætates. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 9 skriftliga översättningar, därav 5 på läroverket. (*Rydholm*).
- TYSKA, 2 t. Jugenderinnerungen eines alten Mannes slutläst. Grammatik: Syntaxen slutläst och delvis rep. Övningar i översättningar till tyska. Talövningar. 11 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Nilsson*).
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe st. 227—291, kursivt: st. 292—374. Grammatik: adj. och pron., av verb: inf. och part. Talövning i anslutning till den lästa texten. (*Wahlén*).
- FRANSKA, 5 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe, Fransk läsebok för nybörjare, c:a 110 sid. kursivläsning i Petite bibliothèque scolaire 3. Uttals-, tal-skrivövningar. (*Wahlén*).
- HISTORIA, 3 t. Allmän historia 1500—1715 och fäderneslandets historia 1520—1718, båda i utförligare framställning. (*Briesskorn*).
- GEOGRAFI, 1 t. Förenta staterna, Kina, Japan, Ryssland och Sverige såsom i föregående klass. (*Andersson*).
- MATEMATIK, 4 t. Läran om kvadratrötter avslutad; ekvationer av andra graden med en och flera obekanta, ävensom av högre grad jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter, plangeometrien avslutad; någon användning av rätvinkliga koordinater. 11 skriftliga uppsatser, av vilka 6 utarbetats på läroverket. (*Urelius*).
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi; hälsolära; frivilliga laborationer för varje elev en dubbeltimme var fjärde vecka. (*Sterner*).
- De frivilliga laborationerna ha omfattat:
Undersökning av benvävnad, experiment rörande matsmältningens kemi och mjölkens sammansättning, undersökning av lever, hjärta, lunga, matsmältningskanal och luftstrupe, njure, hjärna och öga av kalv, dissektion av höna och kanin.
- FYSIK, 1 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien. (*Urelius*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter enkla föremål och mindre grupper av sådana; teckning och skuggning efter gips; färgbehandling med vattenfärger och kriter. (*Edström*).
- SÅNG 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring R. II.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med ring L. II. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika med ring L. II. (*Carlsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Vilka förändringar har vårt lands natur undergått genom människans ingripande? b) Hur man kan förebygga trafikolyckor på våra landsvägar. 2 (på läroverket)

ket). a) Luther på Wartburg. b) Disputationen i Leipzig, dess förutsättningar och följder. c) Kulturutvecklingen i Spanien och Nederländerna under Filip II. d) Om kolvätenas praktiska betydelse. e) Inkomstkällor för befolkningen i min hemtrakt.

3. a) Åtgärder för turistrafikens ökande i vårt land. b) Nyttan av att äga kolonier.

4 (på läroverket). a) Filippister och stränga lutheraner. b) Den svenska reformations-tidens dramatiska litteratur. c) Oraniernas roll i historien före 1648. d) Vilka omständigheter bidrogo till att föra Gustaf Vasas befrielsekrig till ett lyckligt slut? e) Hur naturen danat Italien. f) Hur har Rydberg tecknat mästern Gudmund i "Vapensmeden"? g) Fettämnenas förädling inom den kemisk-tekniska industrien. h) Mina önskemål beträffande de s. k. idrottsloven.

5. a) Den svenska allmogens med och emot Gustaf Vasa. b) Utfärden till Halden. 6 (på läroverket). a) Jesuitorden. b) Hertig Karl, Sigismund och rådet. c) Hur har Stiernhielm skildrat dygden och lasten i sin dikt Herkules? d) Det gamla Japan och det nya. e) Julfirandet i Sverige under skilda tider. f) Mina tankar om boxning.

7. Valfritt av läraren godkänt ämne. 8 (på läroverket). a) Kinas religioner. b) Hur patriotismen tagit sig uttryck i 1600-talets litteratur. c) Herdediktningen och dess representanter i Sverige på 1600-talet. d) Gustaf II Adolf i södra Tyskland. Från Breitenfeld till Lützen. e) Förenade staternas åkerbruk. f) Blodet och dess sammansättning. g) Radion som hjälpmedel vid skolarbetet.

9. a) Om vikten av att våra fornlämningar tillvaratagas och skyddas. b) Kristian IV i Danmark. c) Om cellulosaindustrien. 10 (på läroverket). a) Kristendomens tre huvudpunkter. b) Den franska klassiska litteraturens karaktär. c) Karl XI:s reduktion och dess följder. d) De viktigaste kulturväxterna och deras odling i Sverige under skilda tider. e) Människans hjärna, dess byggnad och arbete. f) Kvinno-gestalterna i Rydbergs "Vapensmeden". g) Vad skolan gjort och ytterligare bör göra för att främja lärjungarnas självstudier. 11. —.

TYSKA, 2 t. Lika med ring L. II. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, noggrann text: st. 205—257, 290—319. Kursiv text: st. 320—374. Läsning i Practical English. Talövningar. Hammarberg-Zetterström: av syntaxen ordföljden, verb och adverb. Övningar i översättning till engelska efter Zetterströms översättningsövningar. Reproduktionsövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar. (*Wahlén*).

FRANSKA, 4 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe: Fransk läsebok för nybörjare till andra avdeln. 13 sid. kursivt i Petite bibliothèque scolaire. Grammatik: substantiv, adjektiv, regelb. och 20 oregelb. verb, pronomen (delvis). Uttalsövningar, tal- och skrivövningar. (*Möller-Sobel*).

HISTORIA, 3 t. Lika med ring L. II. (*Carlsson*).

GEOGRAFI, 1 t. Lika med ring L. II. (*Carlsson*).

MATEMATIK, 6 t. Algebra: ekvationer och ekvationssystem av högre grad; rötter; potenser; logaritmer; exponentialekvationer. Användning av rätvinkliga koordinater. Plangeometrien avslutad; sammanfattande kurs i planimetri. Enkla trigonometriska beräkningar rörande plana figurer. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. (*Lundberg*).

BIOLOGI, 2 t. Lika med ring L. II. (*Sterner*).

FYSIK, 2 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien; magnetismen och elektrostatiken. Frivilliga laborationsövningar en dubbel timme varannan vecka. (*Munthe*).

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1. Nonien. 2. Om felberäkning. 3. Mikrometerskruven. 4. Vågens känslighet. 5. Vågen: Tareringsmetoden. 6. Spec. vikt: Archimedes' våg. 7. Termometerns fixpunkter. 8. Koppars (mässings) längdutvidgning. 9. Kalorimetern. 10. Lufttermometern. 11. Isens smältvärme. 12. Kviksilvers utvidgning. 13. —.

KEMI, 2 t. Återstående metalloider, alkalimetallerna; organisk kemi. (*Sterner*).

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: kursen lika med L. II. Linearringning: Ytutbredning, linjers verkliga längd, skärningar; tillämpningsövningar. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring L. III.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i samband med religionsläran. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till och med nyromantiken i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Shakespeares Julius Cæsar samt av dansk och norsk litteratur. Dansk läsning i urval för skolan av Møller och Lindqvist, Björnson: Synnöve Solbakken. Deklamationsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. (*Brieskorn*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Den engelska kyrkans uppkomst och utmärkande drag. b) Bellmansgestalternas psykologi. c) Vilka fordringar bör man ställa på ett gott föredrag. 2 (på läroverket). a) Kellgren vid början och slutet av sin bana. b) Den engelska parlamentarismen intill början av 1800-talet. c) Djur- och växtvärlden beroende av varandra. d) Ungdomens företräden framför övriga levnadsåldrar. c) Ingenting nytt under solen. 3. a) Upplysningens inverkan på kyrkan i Frankrike och Tyskland. b) Renässans och upplysning. c) Vilket är att föredraga: lantlivet eller stadslivet? 4 (på läroverket). a) Olika riktningar inom Englands religiösa liv. b) Thorild mot Kellgren. c) Sambandet mellan extremitetbyggnad och levnadssätt hos däggdjuren. d) Motorfordonens betydelse för nutidens samfärdsel. e) Sann och falsk livsglädje. 5 (på läroverket). a) Varpå beror religionens makt över sinnena? b) Förromantiken i Sverige. c) Karakteristik av den senare frihetstiden. d) Fågellivet i min hembygd. e) Vilka inre faror kunna hota ett folks bestånd? f) Idrotten vid våra läroverk enligt den nya skolstadgan. 6. a) Förutsättningarna för nyromantikens framträdande. b) Gustaf III:s utrikespolitik. c) "Som man ropar i skogen, får man svar". 7 (på läroverket). a) Statskyrkan och frikyrkorna i Sverige. b) Atterbom och Leopold. c) Skräckväldet i Frankrike. d) Varför slutade upplysningen med revolution? e) Skuggor och dagar i den svenska nationalkaraktären. f) Åregirigheten, en drivkraft på gott och ont. 8. a) Grundtankarna i "Lycksalighetens ö". b) Napoleon I och England. c) Nyttan av offentliga museer. 9 (på läroverket). a) Guds föreställningen i olika religioner. b) Tragiken i Shakespeares Julius Cæsar. c) Den heliga alliansen. d) De mendelska ärftlighetslagarnas betydelse för växtförädlingen och djuraveln samt rashygien. e) Det moderna belysningsväsendets utveckling. f) Trafikkultur.

- LATIN, 6 t. Cæsar enl. Pontén, Lat. förf. (II, 1) s. 3—31; Livius, 23 Boken: kap. 1, 14—25. Catullus (alla dikter i Risbergs urval utom 15); Horatius Satir I. 9. Grammatiken avslutad; antikviteter, metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, De viris illustribus, och Livius. 16 skriftliga översättningar från latin, varav 9 på läroverket. (*Armini*).
- GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundqvists Elementarbok; läseboken s. 1—24. Extemporation i Apostlagärningar. Formläran genomgången och repeterad. Syntax i samband med textläsning. (*Armini*).
- TYSKA, 2 t. Läseboken (Eichendorff) avslutad. Omkring 25 sidor i Die Harzreise. Formläran och syntaxen delvis repeterade. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 skriftliga arbeten, därav 5 på läroverket. (*Reimers*).
- ENGELSKA 2 t. Grammatik: formläran delvis repeterad. Jespersen-Rodhe: Engelsk läsebok slutläst. Larsson, English Fiction, omkr. 38 sidor. Icke-grekerna dessutom Butler and Herder. Practical English. Talövningar. (*Reimers*).
- FRANSKA, 5 t. Edström, Lectures Françaises II slutläst. Kursivläsning ur Daudet: Lettres de mon moulin; formläran repeterad; det huvudsakligaste av syntaxen genomgången. (*Nilsson*).
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. (*Brieskorn*).
- FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Psykologien genomgången och delvis repeterad. (*Steen*).
- MATEMATIK, 4 t. Algebra: ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användningar av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; rötter i allmänhet, potenser, logaritmer, exponentialekvationer. Planimetri: läroboken fullständigt genomgången. Trigonometri: läroboken fullständigt genomgången. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Lundberg*).
- BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; utvecklings- och ärftlighetslära, växtanatomi och växtfysiologi. (*Sterner*).
- FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik. (*Olsson*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning: fortsatta form- och färgstudier av olika art; skuggning och färgbehandling i olika material. Museistudier. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring R. III.

KRISTENDOM, 2 t. Lika med ring L. III. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med ring L. III. (*Nilsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Fredmans Epistlar. b) En god medborgares plikter mot sitt fosterland. 2 (på läroverket). a) Kellgren vid början och vid slutet av sin bana. b) Den engelska parlamentarismen intill början av 1800-talet. c) Elektrolysen och dess praktiska tillämpningar. d) Djur- och växtvärldens beroende av varandra. e) Ungdomens företräden framför övriga levnadsåldrar. 3. a) Upplysningens inverkan på kyrkan i Frankrike och England. b) Renässans och upplysning. c) Vilket är att föredraga, stads- eller lantlivet? 4 (på läroverket). a) Olika riktningar inom Englands religiösa liv. b) Striden mellan Thorild och Kellgren. c) Sambandet mellan extremitetbyggnad och levnadssätt hos däggdjuren. d) Sverige som turistland. e) Motorfordonens betydelse för nutida samfärdsel. 5 (på läroverket). a) Varpå beror religionens makt över sinnena? b) Diktens väsen och uppgift enligt nyromantisk uppfattning. c) Karakteristik av den senare Frihetstiden. d) Vilka inre faror kunna hota ett folks bestånd? e) Idrotten vid våra läroverk enligt nya skolstadgan. 6. a) De nyromantiska dragen i "Lycksalighetens ö". b) Gustav III och högadeln. c) Som man sår, får man skörda. 7 (på läroverket). a) Statskyrkan och frikyrkorna i Sverige. b) Stagnelius som lyriker. c) Skräckväldet i Frankrike. d) Skuggor och dagrar i den svenska nationalkaraktären. e) Olika sätt att framställa elektrisk energi. 8. a) Napoleon och England. b) Orsakerna till Europas överlägsenhet över de övriga världsdelarna. c) Nyttan av offentliga museer. 9 (på läroverket). a) Gudsforeställningen i olika religioner. b) Kellgren och Leopold (en jämförelse). c) Den heliga alliansen. d) De mendelska ärftlighetslagarnas betydelse för växtförädlingen och djuraveln samt rashygien. e) Det moderna belysningsväsendets utveckling. f) Trafikkultur.

TYSKA, 2 t. Heine, Die Harzreise slutläst. Grammatik: Syntaxen slutläst, formläran repeterad. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 skriftliga arbeten, därav 5 på läroverket. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe slutläst. English Fiction till sid. 17. Kursivläsning ur Anstey, Lyre and Lancet. Grammatik: Ordföljden, artickl., subst., adj., pron. Talövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 5 skolstilar och 4 hemstilar. (*Wahlén*).

FRANSKA, 4 t. Noggrann text: Fransk läsebok av Jespersen-Stigaard-Rodhe slutläst; Edström, Lecture Française II st. 1—5, 7 och 16. Kursiv text: Petite bibliothèque scolaire slutläst. Daudet, Lettres de mon moulin, sid. 47—68, 125—134. Edströms språklära: Pronomina och verb. Konjunktiv och infinitiv. Skriftliga tillämpningsövningar. (*Reimers*).

HISTORIA, 3 t. Lika med ring L. III. (*Brieskorn*).

FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Lika med ring L. III. (*Steen*).

MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Trigonometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometrien fullständigt genomgången. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Olsson*).

BIOLOGI, 2 t. Lika med ring L. III. (*Sterner*).

FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till spektralanalysen. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar för varje elev en dubbeltimme var fjärde vecka. (*Olsson*).

Vid laborationsövningarna ha utförts följande försök och bestämningar:

1. $\frac{M}{H}$. 2. M. H. 3. Kopparvoltametern. 4. Wheatstone's brygga. 5. Tangentbus-solens konstant. 6. Joule's konstant. 7. Dubois-Reymonds kompensationsmetod. 8. Plana spegeln. 9. Ljusets brytning.

KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; frivilliga laborationer för varje elev en dubbeltimme varannan vecka. (*Sterner*).

Vid laborationsövningarna ha förekommit dels synteser av föreningar av olika metaller, huvudsakligen i anslutning till genomgången av läro-kursen, dels analyser av enkla prov.

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning; kursen lika med L. III. Linearritning: kroppars skärningar, skruvlinjer, skugglära; tillämpningsövningar. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring L. IV.

KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringars kurser. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria t. o. m. Strindberg. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. (*Månsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Karakteristik av huvudpersonerna i Synnöve Solbakken. b) Nyttan av fotvandringar. c) Rätten att bortvälja ämnen — fördelar och olägenheter. 2 (på läroverket). a) Striden mellan hedendom och kristendom i det romerska riket. b) Geijers "Vikingen". c) Den Napoleonska politiken och dess misslyckande. d) Om generationsväxling i djur- och växtriket. e) Musikinstrumenten från fysikalisk synpunkt. f) Om valet av levnadsbana. g) Tankar om framtida krigföring. 3. a) Om Tegnér's livsåskådning. b) Vilka krav ställer man på en gentleman? c) Ungdomens nöjesläsning. 4 (på läroverket). a) Vilken eller vilka av Jesu liknelser sätter du högst? b) Utmärkande drag i Almqvists författarskap. c) Världskrigets orsaker. d) Om bakteriernas roll i naturen. e) Instinkt och vana. f) Vilket av skolans läroämnen intresserar dig mest? g) Jesu ord om grandet och bjälken. 5 (på läroverket). a) Julfirandets innebörd. b) Tre författarinnor (Fredrika Bremer, Sofie von Knorring och Emelie Flygare-Carlén). c) Förtjänar Karl XII en plats bland våra stora konungar? d) Sveriges träindustri. e) Om djursamhällen. f) Hur bildas våra åsikter? 6. a) Döbeln, Sandels och Adlercreutz efter Fänrik Ståls sägner. b) Adelsväldet i Sverige under 1600-talet. c) Den stora personlighetens betydelse. 7 (på läroverket). a) Upplysningens religiösa grundtankar. b) Kung Fjalar och Kung Oidipus. c) Olika författningar i Sverige från Gustav Vasa. d) Varför antar man en utveckling i den organiska världen? e) Om energispektrum. f) Sveriges klimat. g) Fantasi och verklighet. h) "All förtjänst till slut sin krona har" (Tegnér).

- LATIN, 6 t. Horatius (ed. Risberg); Cicero, Cato maior; repetitioner. Anti-
kviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv
läsning. 12 översättningar till svenska, därav 7 på läroverket. (*Rydholm*).
- GREKISKA, 7 t. Läseb. s. 21—47; Homeros Odysseia, sång IX; repeti-
tioner. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen. Extempore-
rad läsning i Apostlagärningar. (*Steen*).
- TYSKA, 2 t. Jugenderinnerungen avslutad. Heine, Die Harzreise. Lide,
Deutsche Dichter der Gegenwart, c:a 30 sid. Extemporerad läsning.
Översättning av 15 studentstilar och grammatik i anslutning därtill.
7 skriftliga arbeten, därav 4 på lärorummet. (*Reimers*).
- ENGELSKA, 2 t. Jerome: Novel Notes c:a 125 sid. delvis kursivt. Rep.
av formläran och kortfattad repetition av syntaxen. Talövningar.
(*Nilsson*).
- FRANSKA, 5 t. Noggrann text: st. 3, 5, 6, 9, 10, 14 (omkr. 55 sid.) i
Lectures françaises, II. Kursiv text: Edström st. 11 o. 16 (11 sid.) Daudet,
Lettres de mon moulin 83 sid. Icke-grek. dessutom Edström st. 8
(10 sid.) och Daudet 50 sid. Grammatiken avslutad och repeterad;
skriftliga övningar. (*Möller-Sobel*).
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien till
våra dagar såsom i föregående ring; grundragen av de viktigare kul-
turländernas nuvarande författning i samband med historien ävensom
Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning
samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän
historia. (*Brieskorn*).
- FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Logiken genomgången och repeterad.
Repetition av viktigare partier ur psykologien. (*Steen*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; samman-
satt ränta; stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matema-
tikkursen repeterad. 9 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket.
(*Munthe*).
- BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av före-
gående års kurser. (*Sterner*).
- FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. (*Munthe*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning: fortsatta övningar i perspektivisk teck-
ning. Museistudier och med dessa som motiv enkel mönsterteckning.
(*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring R. IV.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med ring L. IV. (*Steen*).
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika med ring L. IV. (*Brieskorn*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Revolutioner i Europa under 1700- och förra delen av 1800-talen. b) Nationalism och internationalism vid olympiska spelen. c) Italiafärden och världsopinionen. 2 (på läroverket). a) Striden mellan kristendom och hedendom i romerska riket. b) Geijers "Vikingen". c) Den napoleonska politiken och dess misslyckande. d) Om generationsväxling i växt- och djurriket. e) Den praktiska tillämpningen av ljusbrytningen i prizmer och linser. f) De nutida lyckodrämmarna. g) Tankar om framtida krigföring. 3. a) Tegnér och platonismen. b) Nyttan av att studera humanistiska vetenskaper. c) Vilka krav ställer man på en gentleman? 4. (på läroverket). a) Jesuitorden och dess betydelse för Europas kultur. b) Almqvists utveckling till 1836. c) Världskrigets orsaker. d) Energiprincipen. e) Om bakteriernas roll i naturen. f) Instinkt och vana. g) Europas amerikanisering. 5 (på läroverket). a) Julfirandets innebörd. b) Romantisk och realistisk romandiktning i Sverige vid mitten av 1800-talet. c) Svensk utrikespolitik 1855—1872. d) Sverige som framtida industriell stormakt. e) Allmänna gravitationen. f) Om växternas näringsupptagande ur marken. g) Hur bildas våra åsikter? h) I vilken mån kan människan kallas naturens herre? 6. a) Italiens roll i Europa under 1500-talet. b) Humorn i svensk litteratur före materialismen. c) Den stora personlighetens betydelse. 7 (på läroverket). a) Olika religiösa riktningar i det nutida Sverige. b) Snoilskys utveckling. c) Tysklands och Frankrikes kamp genom tiderna. d) Bevis för ljusets karaktär av transversell vågrörelse. e) Varför antar man en utveckling i den organiska världen? f) Om kvävegruppens grundämnen. g) Fantasi och verklighet. h) "All förtjänst till slut sin krona har" (Tegnér).

TYSKA, 2 t. Reinius, Deutsche Prosa, slutläst. Extemporerad läsning. Grammatik i anslutning till den lästa texten. 7 skriftliga arbeten, därav 4 på lärorummet. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 4 t. Larsson, English Fiction 50 sid. Kursivläsning: Dickens, David Copperfield omkr. 40 sidor. Talövningar. Grammatiken repeterad. Genomgång av under läsåret skrivna 3 skolstilar och 4 hemstilar. (*Möller-Sobel*).

FRANSKA, 4 t. Edström, Lecture française st. 3, 5, 6, 9, 10, 14 (55 sid.) Kursiv text: st. 11, 16 (11 sid.) Daudet, omkr. 50 sid. Noggrann text. Grammatik: Det väsentliga av formläran repeterat; syntaxen i huvudsak genomgången. Tillämpningsövningar. (*Möller-Sobel*).

HISTORIA, 3 t. Lika med ring L. IV. (*Brieskorn*).

FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Lika med ring L. IV. (*Steen*).

MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. (*Munthe*).

BIOLOGI, 1 t. Lika med ring L. IV. (*Sterner*).

FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. (*Urelius*).

KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. (*Sterner*).

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: fortsatta övningar i perspektivisk teckning; skuggning med kriter. Linearritning: skuggläran och perspektivlärans grunder. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Fysisk utbildning.

Gymnastik och fäktning.

5. De manliga lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastikavdelningar och 1 svagavdelning samt i 2 fäktavdelningar. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett efter läsklass med undantag för svagavdelningen, till vilken avdelats fysiskt svagare lärjungar från hela läroverket.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-) terminen följande:

Avd. I, Klass 1—3	60 (56)
„ II, „ 4—5	67 (66)
„ III, Klass 6, Ring I—II	55 (56)
„ IV, Ring III—IV	55 (53)
Svagavd. Kl. 1—Ring IV	17 (18)
I Fäktavd. Ring II	24 (24)
II „ „ III	27 (26)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade manliga lärjungarna var under höst- (vår-) terminen 11 (10), utgörande 4,2 (3,9) % av antalet närvarande lärjungar.

Sammanförandet av de fysiskt svagare lärjungarna till en särskild avdelning har visat sig fördelaktigt, i det att rörelserna bättre kunnat avpassas efter deltagarnes kroppsutveckling och hälsotillstånd än om de skolat delta i gymnastiken med de övriga.

Frivillig gymnastik har ägt rum 1 tim. i veckan. I densamma deltog höstterminen 30 och under vårterminen 25 lärjungar.

De kvinnliga lärjungarna hava varit delade på två gymnastikavdelningar, en för gymnasiet och en för realskolan, vars sju elever deltagit i gymnastikundervisningen vid Vänersborgs högre läroverk för flickor.

Antalet deltagande i gymnastikavdelningen för gymnasiets kvinnliga lärjungar var under höst- (vår-) terminen 21 (21). Befriade från de ordinarie kroppsövningarna voro höst- (vår-) terminen 6 (7).

Lek och idrott.

Någon särskild tid å arbetsordningen har icke varit anslagen till lek och idrott, men under höst och vår hava gymnastiklektionerna omkr. 2 dagar i veckan utbytts mot ordnad lek och idrottsövningar ute. Dessutom hava en del lektioner ägnats åt inomhuslekar varjämte "lekvarv" emellanåt inlagts i de gymnastiska dagövningarna.

Förberedande övningar i simning, s. k. torrsimning, hava bedrivits med de lägre klasserna.

Duschinrättning finnes i anslutning till gymnastiklokalen, och duschning har i regeln ägt rum en gång i veckan under gymnastiklektionerna.

En uppsättning idrottsmaterieell har under året anskaffats för skolans räkning. Läroverket saknar egen lek- och idrottsplats. Visserligen äger skolan till-

träde till stadens idrottsplats, men som denna ligger på $1\frac{1}{2}$ km:s avstånd från läroverket, kan den icke lämpligen användas under en $\frac{3}{4}$ timmes lektion.

Synnerligen önskvärt vore, att läroverket erhöle en egen lek- och idrottsplats.

Enskilt arbete.

6.

Enskilt arbete i den bemärkelse, § 9 i läroverksstadgan avser, har icke förekommit.

Antal i frivillig teckning och musik deltagande lärjungar.

Klasser och ringar	Hösterminen 1928							Vårterminen 1929						
	Teckning			Musik				Teckning			Musik			
	Antal närvarande lärjungar							Antal lärjungar, som deltagit i						
	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.
1 ⁴	1	7	1	4	1	7	1	7	1	4	1	6	1	1
2	26	10	11	—	20	—	8	25	8	—	19	—	—	—
3	36	11	—	—	22	—	12	34	12	—	19	—	—	—
4	45	11	—	—	18	—	13	44	13	—	16	—	3	3
5	32	—	1	—	13	—	—	31	2	—	11	—	3	2
6	23	—	2	—	—	—	—	23	2	—	—	—	2	—
L. I ⁴	10	8	2	8	—	4	1	10	1	8	—	5	1	1
II	26	5	2	2	7	2	1	26	5	3	6	6	1	—
III	31	9	6	1	12	3	3	31	9	6	2	12	3	3
IV	35	5	2	1	3	3	4	34	5	2	2	13	3	4
4-åriga realskolan	1	7	1	4	—	7	—	1	7	1	4	—	—	—
6-åriga	162	—	35	—	73	—	8	157	37	—	—	65	—	8
Realgymnasiet.....	44	4	8	2	16	1	3	44	4	9	2	15	1	3
Latingymnasiet A.	9	6	—	—	4	4	3	8	6	—	—	6	4	3
B.	49	17	4	10	—	12	8	49	18	3	12	—	12	8
Summa	265	34	48	16	4	106	19	259	35	50	18	6	97	18

I undervisningen i slöjd för gossar hava deltagit följande antal lärjungar: under hösterminen: 16 i kl. 2, 7 i kl. 3, 13 i kl. 4, 9 i kl. 5; under vårterminen: 16 i kl. 2, 7 i kl. 3, 12 i kl. 4, 9 i kl. 5.

I undervisningen i slöjd för flickor hava deltagit samtliga 7 kvinnliga lärjungar i kl. 1⁴.

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar.

Klasser och ringar	1		2		3		4		5		6		7		8		9																			
	Höstterminen 1928																		Vårterminen 1929																	
	Frivillig franska		Frivilliga laborationsövningar i																Frivillig franska		Frivilliga laborationsövningar i															
			fysik				kemi				biologi						fysik				kemi				biologi											
		g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.									
Klass 4	—	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
„ 5	29	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—									
„ 6	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Ring R. II	—	—	14	2	—	—	—	14	2	—	—	—	—	14	2	—	—	—	—	14	2	—	—	—	—	14	2									
„ L. II	—	—	—	—	—	—	—	10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	3									
„ R. III	—	—	15	2	15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15	2	15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Summa	39	—	74	4	47	2	24	5	34	—	73	4	46	2	24	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									

Av de lärjungar, som deltaga i den frivilliga undervisningen i franska, hava i klass 5 under höstterminen 16, under vårterminen 15 lärjungar samt i klass 6 2 lärjungar begagnat sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

Anm. g. — gossar; fl. — flickor.

Läroböcker och annan vid undervisningen använd litteratur.

7. * utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbjudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	(1—IV)	<i>Gummerus—Rosenqvist—</i>	
Svenska psalmboken m. Nya Psalmer	(1—5)	<i>Johansson, Lärobok i Kyrkohistoria</i>	(II—IV)
<i>Bergqvist och Herner, Bibliska berättelser, G. Testamentet</i>	(2, 3)	<i>Ahlberg, Religionshistorisk översikt</i>	(II—IV)
<i>Söderblom, Levnaden, tron och bönen</i>	(2, 3)	<i>Ahlberg, Den kristna världsoch livsåskådningen</i>	(II—IV)
<i>Herner, Israels historia</i>	(4)	* <i>Lönroth, Bibliska gestalter</i>	(1—3)
<i>Steen, Tro och Liv</i>	(4—5)	* <i>Levin, Ur kyrkohistoriens källor</i>	(II—IV)
<i>Steen, Israels profeter och Jesu liv</i>	(L. I ⁴)	* <i>Gierow, m. fl., Urkunder och skildringar till belysning av kyrkans historia</i>	(II—IV)
<i>Stave, Jesu liv och verksamhet</i>	(5)		
<i>Lundin, Bilder ur kyrkans historia</i>	(6)		

Modersmålet.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Kabner och Victorin</i> , Rättstavningslära	(1—3)	<i>H. C. Andersen</i> , Eventyr...	(L. I ^a)
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära ...	(1—5)	<i>Bjönson</i> , Synnöve Solbakken	(L. I ^a)
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsamling	(1—5)	<i>Shakespeare</i> , Julius Cæsar, utg. av Modersmållära- nas förening (J. Mjöberg)	(III)
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria	(1—IV)	Dansk läsning. I urval för skolan av Langdal, Møller och Lindquist ...	(III)
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	(1—3)	<i>Ljunggren</i> , Stilarter och Språkriktighetsregler.....	(I—IV)
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga.....	(5)	* <i>Steffen</i> , Isländsk och fornsvensk litteratur.....	(I)
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder...	(5)	* <i>Steffen</i> , Översikt av svenska litteraturen	(II—IV)
<i>Lindvall</i> , Läsebok.....	(1—3)	* <i>Mjöberg</i> , Svensk litteratur i urval, del I, II.....	(III—IV)
<i>Mjöberg</i> , Svensk Läsebok	(4—6)	*Läroverkets skiljeteckensregler	(1—IV)
<i>Rydberg</i> , Vapensmeden ...	(II)		
<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna.....	(4)		
„ , Julkvällen	(4)		
<i>Lagerlöf</i> , Jerusalem	(L. I ^a)		
<i>Heidenstam</i> , Karolinerna ...	(L. I ^a)		
<i>Almqvist</i> , Folklivsberättelser	(L. I ^a)		
<i>Swift</i> , Gullivers resor	(L. I ^a)		

Latin.

<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik	(L. I—L. IV)	* <i>Möller</i> , De viris illustribus	(L. II—L. III)
<i>Pontén</i> , Latinsk läsebok ...	(L. I ^a)	* <i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter	(L. III—L. IV)
„ , Latinska författare i urval	(L. I—L. III)	* <i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon	(L. I—L. IV)
Ovidius, ed. Risberg...	(L. II—L. III)	„ , Latinskt skollexikon	(L. I—L. IV)
Livius XXIII, ed. Risberg	(L. III—L. IV)	* <i>Salenius</i> , Latinsk-Svensk ordbok	(L. I—L. IV)
Horatius och Catullus i urval av Risberg.....	(L. III—L. IV)		

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik	(L. III—L. IV)	<i>Mellén och Lundqvist</i> , Grekisk elementarbok.....	(L. III)
<i>Mellén och Lundqvist</i> , Grekisk läsebok	(L. III—L. IV)	Hom. Odysseé	(L. IV)

Tyska.

<i>Calwagen-Nordgren</i> , Elementar- och läsebok	(1—3)	<i>Bokelund-Rodhe</i> , Tyska översättningsövningar ...	(3—5)
<i>Hjorth</i> , Grammatik... (1—6, I—IV)			

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan	(3—5)	<i>Reinius</i> , Deutsche Prosa ...	(IV)
<i>Löfberg</i> , Översättningsöv- ningar till tyska	(6)	<i>Lides</i> , Deutsche Dichter der Gegenwart	(IV)
<i>Hjorth och Heuman</i> , Tyska skrivövningar och brev... (I—IV)		* <i>Hjorth</i> , Vermischte Lektüre o. <i>Liliencron</i> , Zehn aus- gew. Novellen.....	(III—IV)
<i>Pederzani-Weber</i> , Der Gems- jäger.....	(6)	<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgif- ter för mogenhetsexamen (III—IV)	
<i>Hagenbeck</i> : Von Tieren und Menschen	(L. I ⁴)	<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl.....	(4—IV)
<i>Kügelgen</i> , Die Jugenderinne- rungen eines alten Mannes	(II)	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl.....	(4—IV)
<i>Eichendorff</i> , Aus dem Leben eines Taugenichts	(L. III)	* <i>Auerbach</i> , Svensk-tysk ord- bok	(5—IV)
<i>Heine</i> , Die Harzreise	(III—IV)		

Engelska.

<i>Hammarberg och Zetterström</i> , Grammatik	(4—6, I—IV)	* <i>Dickens</i> , David Coppers- field	(L. III)
<i>Björkelund-Danielsson</i> , En- gelsk nybörjarbok	(4—5)	* <i>Anstey</i> , Lyre and Lancet (R. III)	
<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan (5—6, I—III)		* <i>Butler and Herdin</i> , Practi- cal English for Every day Use.....	(R. II, L. III, R. IV)
<i>Zetterström</i> , Översättnings- övningar	(4—5, I—III)	<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordb. Skoluppl.	
<i>Jerome</i> , Novel Notes	(L. IV)	<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok. Skoluppl.	
<i>Larson</i> , English Fiction (L. III—IV)			

Franska.

<i>Bödtker & Höst</i> , Lärobok i franska, ed. Malmberg ...	(5—6)	* <i>Edström</i> , Lectures variées sur la France.....	(IV)
<i>Jespersen—Stigaard—Rodhe</i> , Fransk läsebok	(I—III)	* <i>Daudet</i> , Lettres de mon moulin	(III—IV)
<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språklära	(I—IV)	* <i>Edström</i> , Petite bibliothè- que scolaire 3, ₁	(II—III)
<i>Edstöm</i> , Lectures françaises II	(III—IV)	* <i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok.....	(III—IV)

Historia.

<i>Odhner-Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan	(1—6)	<i>Odhner-Hildebrand</i> , Fäder- neslandets historia för gymnasiet	(IV)
---	-------	---	------

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Odhner-Tunberg</i> , Fäderneslandets historia för gymnasiet (IV)	<i>Hildebrand-Vessberg</i> , Svensk stats- och samhällskunskap (6)
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan (3—6)	<i>Hildebrand-Vessberg</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet (IV)
<i>Pallin-Jacobson</i> , Nyare tidens hist..... (II—IV)	* <i>Rydfors</i> , Historisk läsebok (1—2)
	* <i>Estlander</i> , Allm. hist. i berättelser (3—5)

Geografi.

<i>Carlson-Rönholm</i> , Skolgeografi, förra kursen ... (1—5)	* <i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok (3—5, I—II)
<i>Carlson-Rönholm-Moberg</i> , Skolgeografi, andra kursen (6, I—II)	* <i>Sandström</i> , Natur och arbetsliv i svenska bygder I—II..... (1 ⁴)

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi (III—IV)	<i>Borelius-Strömberg</i> , Logik (III—IV)
---	--

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, omarbetad av Hagström (1—6)	<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri för latinlinjen (L. III—L. IV)
<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra (I—IV)	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri (R. III—IV)
<i>Asperén</i> , Geometri..... (4—IV)	<i>Collin</i> , Analytisk geometri (R. III—R. IV)
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien..... (II—IV)	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller..... (II—IV)
<i>Tham</i> , Planimetri (II—IV)	*Logaritmtabeller av <i>Lindman</i> (IV)
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri (R. II—R. IV)	* <i>Rydberg</i> , Mat. uppgifter i studentskrivningarna..... (III—IV)

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Hälsolära (6)	<i>Forsell-Skårman</i> , Lärobok i botanik..... (L. I ⁴ , III—IV)
<i>Bohlin</i> , Zoologi (5)	<i>Krok och Almquist</i> , Svensk flora I. (1—5)
<i>Almquist-Andersson</i> , Lärobok i zoologi..... (II—IV)	
<i>Bohlin</i> , Lärobok i biologi för realskolan, II. Botanik (1—6)	

Fysik.

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi..... (4—6)	* <i>Rydberg</i> , Uppg. av mek. och fysikaliskt innehåll, givna i de skriftliga avg.-examina (R. III—R. IV)
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik (R. II—R. IV)	* <i>Almén</i> , Fysikaliska problem (R. III)
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga (L. II—L. IV)	

Kemi och geologi.

<i>Johansson och Magnusson</i> , Kemi och geologi för realskolan. Häfte I—III (5—6)	<i>Abenius</i> , Organisk kemi (R. II—R. IV)
	* <i>Moll-Starck</i> , Organisk kemi (R. II)

Teckning.

<i>Henriques</i> , Lärobok i geometrisk ritning (4—IV)	* <i>Sjösvärd</i> , Mönsterteckning (2—IV)
* <i>Persson</i> , Gamla italienska, holländska, persiska m. fl. mönster (4—IV)	* <i>Becker</i> , Mönsterbok för handtryck (2—IV)
	* <i>Boberg</i> , Stockholmsbilder (III—IV)

Musik och sång.

<i>Assar m. fl.</i> , Normalsångbok för högre allm. läroverk, 1:a saml. (1—2)	*Svenska skolkvartetten, 2:a saml. (3—IV)
Svenska skolkvartetten, 1:a saml. (3—IV)	* <i>Tegnér</i> , Unga röster (3—IV)
	* <i>Tegnér</i> , Sjung, svenska folk! (3—IV)

Slöjd.

*Nääs modellserie för pedagogisk snickerislöjd (2—5)

Följande nya lärobok har införts under läsåret i ring L. I⁴: *H. Steen*, Israels profeter och Jesu liv.

Övriga meddelanden om undervisningsarbetet.

Läroverket hade under tiden 28 februari—9 mars besök av Kungl. Skolöverstyrelsens assistent i engelska, Mr C. S. Allwood. Härom skriver huvudläraren i engelska, lektor Wahlén följande:

Mr Allwoods undervisning var fördelad på 24 lektioner och 2 föreläsningar. Härav kommo på kl. 5:s lott 4 tr; ring L. I⁴ fick 4 tr; ring L. II 3 tr; och gemensamt med ring R. II 3 tr; ring R. II ensam fick 3 tr; ring L. III 2 tr;

och gemensamt med ring R. III 2 tr; ring R. III ensam 3 tr. De båda föreläsningarna höllos den ena för ring II—IV, den andra för kl. 5—6, ring I—IV.

Mr Allwood's undervisning bestod av föredrag över en del ämnen och utfrågning av det genomgångna. De ämnen, som behandlades, voro: Robinson Crusoe, En vandring på engelska landsbygden, En främlings besök i Vänersborg, Något om skottarna, Engelskt sportliv. Ämnen för de båda föreläsningarna: Scouting for boys och Granville Sharp, the medical missionary.

Eleverna tycktes i allmänhet rätt väl kunna uppfatta, vad Mr Allwood sade. Hans distinkta och kultiverade språk är ju också i eminent grad ägnat att giva en god och tydlig bild av det engelska språket, varjämte hans ordval är väl avpassat efter elevernas ståndpunkt. På den jämförelsevis korta tid, som var anslagen till hans vistelse här, kunde ju knappast några mera påtagliga praktiska resultat av assistentundervisningen vinnas, men det var tydligt, att intresset för ämnet i ganska avsevärd mån stimulerades, och därmed är ej litet vunnet. En god sak är ock, att den ordinarie läraren genom assistentundervisningen får tillfälle att i ett och annat fall justera sitt omdöme om en elevs prestanda.

Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av de i kristendom undervisande lärarna i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,⁴⁵ f.m.

Den 18 december 1928 högtidlighölls Viktor Rydbergs minne i närvaro av lärare och elever med orkestermusik, kör- och solosång, föredrag och deklamation.

Följande studieresor hava under läsåret företagits av lärjungarna i nedannämnda avdelningar: i ringarna II—IV till Halden (historisk utflykt), i klass. 5—6, ring. L. I⁴ och IV till Göteborg (museibesök m. m.) i kl. 6, ring. L. I⁴ och R. II till Vargön (besök å pappersbruket), i ring III till Trollhättan (besök å kraftverket).

8. Bortval av ämnen enligt § 7 i (nya) läroverksstadgan har icke kunnat förekomma under läsåret.

Befrielse från deltagande i undervisningen i teckning har beviljats vissa lärjungar inom klasserna 5 och 6 (se mom. 6). Ingen lärjunge i realskolans fyra nedre klasser eller gymnasiet två lägre ringar har åtnjutit sådan befrielse. Teckning har bortvalts av 16 gossar i ring L. IV, 2 gossar i ring R. IV, 6 gossar och 3 flickor i ring L. III samt 1 gosse i ring R. III.

Från deltagande i undervisningen i musik hava på grund av målbrott eller bristande musikalisk begåvning varit befriade, under höstterminen: 89 gossar i realskolan, 42 gossar och 12 flickor å latingymnasiet, 28 gossar och 3 flickor å realgymnasiet; under vårterminen: 92 gossar och 1 flicka i realskolan, 41 gossar och 13 flickor å latingymnasiet, 29 gossar och 3 flickor å realgymnasiet.

Från deltagande i undervisningen i gymnastik hava på grund av sjukdom eller allmän svaghet varit befriade, under höstterminen: 5 gossar i realskolan, 5 gossar och 4 flickor å latingymnasiet, 1 gosse och 2 flickor å realgymnasiet, under vårterminen: 5 gossar i realskolan, 5 gossar och 5 flickor å latingymnasiet, 2 flickor å realgymnasiet.

Från deltagande i idrott och friluftsvksamheten hava varit befriade, under höstterminen: 3 gossar i realskolan, 2 gossar och 1 flicka å latingymnasiet, 1 gosse och 1 flicka å realgymnasiet, under vårterminen har befriats ytterligare 1 flicka å latingymnasiet.

I fråga om undervisningen i manlig och kvinnlig slöjd hänvisas till mom. 6.

Kap. II. Lärare och övriga befattningshavare.

Lärare.

9. Ingen lärare har under tiden 1 maj 1928—30 april 1929 avgått från läroverket.

En ämneslärarinnetjänst har nyinrättats vid läroverket från den 1 september 1928. Till innehavare av densamma med tillträde den 1 april 1929 har den 26 februari samma år utsetts fil. magistern med provår fru Karen Möller-Sobel.

Fru Sobel har om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Karen Möller-Sobel, född d. 28 maj 1895 i Köpenhamn. Föräldrar: Disponenten Chr. P. Möller och Kathinka Kruse. Gift med fil. doktor Ragnar Sobel. Barn: Marianne, född 1925. Studentexamen juni 1915. Inskriven vid Lunds universitet höstterminen s. å. Fil. ämbetsexamen 1920. Provårskurs vid Högre realläroverket i Göteborg 1924—1925. Tjänstgöring: Som föreståndarinna vid Vilhelmina priv. samskola 1920—1921. Som e. o. lärare vid Kristinehamns praktiska skola läsåret 1921—1924, vid statens samskola i Åmål läsåret 1925—1926, vid högre allm. läroverket i Vänersborg från början av ht. 1926 till den 31 mars 1929. Utnämnd till ord. ämneslärarinna vid samma läroverk från den 1 april 1929.

10. Tjänstledighet har åtnjutits:

av lektorn C. F. S. Munthe från den 29 oktober till den 6 november för sjukdom,

av lektorn N. J. Wahlén från den 12 till den 24 november för sjukdom,

av rektor E. M. Lundberg från den 4 till den 20 december för sjukdom,

av adjunkten E. T. Våring från den 6 till den 15 december för sjukdom.

Semester åtnjöts av rektor E. M. Lundberg fr. o. m. den 18 juni t. o. m. den 1 augusti.

Förordnade hava varit:

adjunkten N. S. Olsson från den 18 juni till den 1 augusti såsom vik. rektor, rektor Lundberg, adjunkterna Sjögren, Urelius och Olsson från den 29 oktober till den 6 november såsom gemensamma vikarier för lektorn Munthe,

adjunkterna Nilsson och Reimers samt vik. ämneslärarinnan Sobel från den 12 till den 24 november såsom gemensamma vikarier för lektorn Wahlén, adjunkten N. A. Urelius från den 4 till den 20 december såsom vik. rektor, lektorn Munthe, adjunkterna Urelius och Olsson under tiden 4—20 december såsom gemensamma vikarier för adjunkten Urelius,

lektorn Steen, adjunkterna Nilsson och Rydholm samt komministern Y. Rudberg från den 6 till den 15 december såsom gemensamma vikarier för adjunkten Väring,

fil. mag. N. M. Månsson och G. B. Gustafsson samt fil. lic. K. O. Andersson (samtliga med provår) under hela läsåret såsom extralärare,

fil. mag. med provår Karen Möller-Sobel från höstterminens början till den 31 augusti såsom extralärare samt från den 1 september till den 31 mars såsom vik. ämneslärarinna,

teckningslärarinnan Anna Kristina Edström under läsåret såsom rektors biträde i fråga om läroverkets kvinnliga lärjungar samt såsom t. f. första lärarinna,

slöjdläraren E. Tössberg under läsåret såsom slöjdlärare,

ex. gymnastiklärarinnan Gerda Ch. Åstrand under läsåret såsom gymnastiklärare för läroverkets kvinnliga lärjungar,

teckningslärarinnan Anna Kristina Edström under läsåret såsom lärarinna i slöjd för flickor.

Den 1 maj 1929 var ingen tjänst ledig vid läroverket.

11.

Under läsåret har ingen ändring vidtagits vare sig ifråga om de särskilda lärarnas tjänstgöring (bortsett från de ändringar, som måst vidtagas på grund av vissa lärares sjukdom) eller i fråga om den vid läroverket anställda personalen.

12.

Kap. III. Lärjungarna.

13. Antal och fördelning.

	Klasser eller ringar	A n t a l l ä r j u n g a r							
		Höstterminen				Vårterminen			
		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar	
		Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga
<i>Realskola.</i>									
6-årig realskola ...	2 ⁶ —6 ⁶	162	—	—	—	157	—	—	—
4-årig realskola ...	1 ⁴	1	7	—	—	1	7	—	—
<i>Latingymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	I ⁴ —IV ⁴	58	23	—	—	57	24	—	—
<i>Realgymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	II ⁴ —IV ⁴	44	4	—	—	44	4	—	—
Summa		265	34	—	—	259	35	—	—

14. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets högsta klass under kalenderåret 1928 avlagt godkänd realskolexamen:

a) under vårterminen:

Dahlgren, Hugo Carl Axel till fabriksrörelse,
Eriksson, Bror Halvård ,, teknisk läroanstalt,
Gustafsson, Edgar Vilhelm Erling ,, härvarande läroverks första ring,
Jungblom, Karl Olof ,, poststaten,
Larsson, Torsten Magnus ,, fabriksrörelse.

b) under höstterminen:

Ingen.

15. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring under kalenderåret 1928 avlagt godkänd studentexamen:

a) under vårterminen:

Å realgymnasium:

Ahlström, Nils Gunnar till (tyskt) tandläkarinstitut,
Andersson, Carl Axel ,, Lunds Universitet (teol. fak.),
Bergwik, Torsten Vilhelm ,, ,, ,, (med. ,,),
Bourdin, Arne ,, fabriksrörelse,
Broberg, Valter Otto Vilhelm ,, Tekniska Högskolan,
Dahmé, Algot Valdemar utan att dylik uppgift lämnats,

<i>Edner, Knut Fredrik</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Ekström, Karl Åke</i>	till apotekareyrket,
<i>Enqvist, Stig Olof</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Flock, Hadar Våge</i>	till Chalmers Tekniska Institut,
<i>Forssell, Karl Fredrik Johan Sigvard</i> ...	„ Tekniska Högskolan,
<i>Hasselberg, Sven Gösta</i>	„ Uppsala Universitet (fil. fak.),
<i>Johansson, Torsten Henry</i>	„ tullstaten,
<i>Levenstam, Thorsten Herbert</i>	„ Uppsala Universitet (teol. fak.),
<i>Mårtensson, Sven</i>	„ handelsskola,
<i>Olsson, Ulf</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Pettersson, Oskar Paul</i>	till handelsskola,
<i>Pettersson, Viktor Emanuel</i>	„ folkskoleseminarium,
<i>Sylwan, Otto Christian E:son</i>	utan att dylik uppgift lämnats.

Å latingymnasium A:

<i>Fredriksson, Axel Frithiof</i>	till Lunds Universitet (teol. fak.),
<i>Hultén, Tage Algot</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Sahlin, Erik Gustaf</i>	„ „ „ „
<i>Sandstedt, Erik Gustaf Adolf</i>	till Göteborgs Högskola,
<i>Wulf, Hans Edvard G:son</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Almström, Anna Lisa</i>	till handelsskola,
<i>Eriksson, Henny Eufemia</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Eriksson, Karin Augusta Margareta</i>	till handelsinstitut,
<i>Gulz, Maria Magdalena Elisabeth</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Lundin, Aina Charlotta</i>	„ „ „ „
<i>Malmström, Rosa Astrid Tyra</i>	till Göteborgs Högskola,
<i>Simonson, Sargit</i>	„ Uppsala Universitet (fil. fak.), (död 20 januari 1929),
<i>Strandman, Valborg Sofia</i>	„ Göteborgs Högskola,
<i>Wikner, Karin Anna Elisabeth</i>	„ handelsskola.

Å latingymnasium B:

<i>Arnstedt, Nils Johan Konrad</i>	till Uppsala Universitet (jur. fak.),
<i>Bergström, Sven Börje</i>	„ handel,
<i>Haij, Wolrath Emil</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Johansson, Karl Erik</i>	till Stockholms Högskola (jur. avd.),
<i>Lidströmer, Jonas Gustaf Fredrik August</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Lundström, Gustaf Sture</i>	till Lunds Universitet (jur. fak.),
<i>von Sydow, Daniel Hugo</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Berg, Anne-Marie</i>	till lantbruk,
<i>Ejlertsson, Elsa Gunhild</i>	„ apotekareyrket,
<i>Leffler, Greta</i>	„ tandläkarinstitutet,

Andra uppgifter angående lärjungarna.

Den i förra årsredogörelsen omnämnda skolsparkasseverksamheten har under läsåret fortsatts och omfattat klasserna 1⁴, 2, 3, 4 a, 4 b och 5. Lärjungarna hava i regel en gång i veckan inlagt sina sparpengar i bössorna, insättning i banken har skett en gång i månaden. Sammanlagt har under tiden 15 maj 1928 till 14 maj 1929 insatts 974 kr. 60 öre (154 kr. 45 öre av kl. 1⁴, 320 kr. 86 öre av kl. 2, 192 kr. 20 öre av kl. 3, 307 kr. 9 öre av kl. 4 a, 101 kr. 48 öre av kl. 4 b, 249 kr. 96 öre av kl. 5). För samtliga lärjungarna utgör kapitalbehållning f. n. 5,411 kr. 34 öre. Sparbanken har under läsåret 1927—1928 såsom s. k. sparpremie tillskjutit 174 kr. 50 öre.

Ur kamratlivet.

Vid läroverket finnas 3 lärjungeföreningar: 1) Gymnasistföreningen Runa med 58 medlemmar. 2) Vänersborgs läroverks idrottsförening med 70 medlemmar. 3) Scouterna med 45 medlemmar.

Stipendier, premier och understöd.

Under läsåret 1927—1928 hava till lärjungarna utdelats stipendier, premier 17. och understöd enligt följande uppställning.

	Antal lärjungar, som erhållit		Utbetalt belopp		Summa kr.
	Stipendier	Premier eller understöd	Stipendier kr.	Premier eller understöd kr.	
Realskolan	10	30	315: —	198: —	513: —
Latingymnasiet ...	10	23	895: —	202: —	1,097: —
Realgymnasiet ...	15	17	1,345: —	128: 25	1,473: 25
Summa	35	70	2,555: —	528: 25	3,083: 25

Kap. IV. Boksamlingar, undervisningsmateriel och donationer m. m.

Läroverkets bibliotek

har under höstterminen hållits öppet onsdagar och lördagar kl. 2,³⁵—3,⁵ och 18. under vårterminen onsdagar kl. 2,³⁵—3,⁵ och lördagar kl. 11,²⁵—11,⁵⁵ samt andra tider efter överenskommelse.

Under tiden $\frac{1}{5}$ 1928— $\frac{30}{4}$ 1929 har bokbeståndet ökats med 251 verk i 363 band.

Antalet utlånade band har under samma tid utgjort 246 st., därav 33 st. förmedlade från andra bibliotek.

Antalet låntagare uppgick till 49 personer, därav 9 lärare, 24 lärjungar och 16 andra personer.

De viktigaste nyförvärven under ovannämnda tid hava utgjorts av:

a) genom *gåvor* erhållna:

Av K. Skolöverstyrelsen eller annan statsmyndighet:

Fortsättning på förut erhållna periodiska publikationer, (17 bd) samt dessutom: Studier i modern språkvetenskap, bd X. Kleen, Handbok i krigets lagar. Kleen, Krigets historia ur folkrättslig synpunkt. Strömbom, 25 tavlor ur Nationalmusei samlingar.

Av K. Vetenskapsakademien:

Dess under året utkomna periodiska publikationer (8 bd och 3 broschyrer).

Av resp. förläggare: Herner, Israels historia, Jesu liv och Bibeln. Holm och Rudholm, Texter ur Nya testamentet. Stave, Bibelns böcker. Idefors, Vårt modersmåls liv och utveckling. Sundén, Svensk språklära. Anjou och Sjövall, Svensk läsning I. Grip, Svensk poesi från senaste halvseket. Lindblad, Svensk litteratur efter 1900. Lövgren, Svensk renässanslitteratur. Geijer, Minnen, Utdrag ur brev och dagböcker, utg. av G. Lindblad. Runeberg, Fänrik Ståls sägner, Skolupplaga. Tegnér, Fritiofs saga, Skolupplaga. Bokelund, Ordlista till Titi Livii Ab urbe condita I. Björnsson, Tysk elementarbok. Larsson, Översättningsuppgifter i tyska språket. Lide, Tysk nybörjarbok. Rodhe och Stenberg, Tysk elementarbok. Federer, Vater und Sohn im Examen. Hagenbeck, Von Tieren und Menschen. Björkhagen, Engelsk nybörjarbok. Dahl, Översättningsövningar till engelska. Ballantyne, The Coral Island. Bradby, Dick. Transatlantic short stories. Hultenberg, Fransk skolgrammatik. Lichtenberger, Mon petit Trott. Jacobson, Lärobok i forntidens och medeltidens allmänna historia. Odhner—Vestman, Fäderneslandets historia och samhällslära. Carlsson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi I. Hagnell och Swedberg, Statistiska tabeller för skolbruk. Ohlson, Lärobok i geografi. Roth, Geografisk atlas. Svedberg och Olsson, Geografi. Svedelius, Grannländer och stamfränder. Asperén och Damm, Lärobok i räkning, 9:e uppl. Collin och Ohlon, Algebra jämte exempelsamling. Eriksson, Laborationer i matematik. Eriksson, Lärobok i sannolikhetskalkyl. Hedström och Öije, Aritmetik och ekvationslära. Olson, Sannolikhetens första grunder. Tham, Plangeometri, 6:e uppl. Ohlon, Lärobok i fysik. Förkortad upplaga I—III. Nilsson, Astronomi. Nylén och Wigren, Elementära kemiska räkneuppgifter. Almquist—Lagerstedt—Andersson, Läran om djuren. 13:e uppl. Böös och Sefve, Grunddragen av de högre växternas inre byggnad och livsföreteelser. Cederblad och Malme, Läran om växterna. Ekman och Sefve, Utvecklingslära och ärftlighetslära. Falck, Växternas byggnad och liv. Hammarsten, Pehrson och Sefve, Cellen och människokroppen jämte hälsolära.

Av resp. författare eller utgivare:

Asplund, Inträdesprov i modersmål och räkning. Ericsson, Gustaf II Adolf

och Sigismund. Hall, Rudbeckii Kyrkodisciplin och vissa av dess förebilder, I. Hjærtstedt, Rättskrivningsövningar för folkskolan, II. Lindner, Skogsskötsel. Linge, Folkundervisningen i Dalarna före år 1842. Malm, San Marino Moberg, Svenska gymnastikens märkesmän. Petzäll, Begreppet medfödda ideer i 1600-talets filosofi. Skåne, Årsbok 1924—1927. Steen, Från apostlarnas tid. Steen, Jesu tal och liknelser. Wahlén, The old English Impersonalia.

Av Apotekare C. G. Bergqvist:

Dreyer, Naturfolkens liv. Lueger, Lexikon der gesamten Technik. Munthe, Svenska sjöhjältar. Scheler, Die Ursachen des Deutschenhasses. Wrangel, Teoretisk och praktisk variation. Timberg, Populär meteorologi. Därjämte en del teknisk litteratur och läroböcker, inalles 80 band

Av fabrikör Carlmark, Älvängen:

Björlin, Från en gammal svensk småstad.

Av godsägare Axel Liedberg, Ulvstorp:

Lilliestierna, En åttioåringens minnen.

Av studeranden Gösta Enqvist:

Braun, Vera. Nyström, Lärobok i telegrafi. Schærer, Sadhu Sundar Singh. Wetterbergh, Genremålningar.

Av studerande Folke Nilsson:

Forslund, Storgården. Janson, Medeltidsbilder.

Av studeranden Olov Svensson:

Karl XI:s almanacksanteckningar.

Av Västgöta nation i Uppsala:

41 st. akademiska avhandlingar samt diverse annat akademiskt tryck.

Av Västgöta regemente:

En del av dess manskapsbibliotek, inalles 103 bd.

b) *inköpta arbeten:*

Aulén, Den kristna gudsbilden genom seklerna och i nutiden. Dummelow, Inledning och kommentar till bibeln. Foerster, Religion och karaktärsuppföstran. Herner, Gamla testamentets religion. Joelsson, Barnens morgonandakt. Cederschiöld, God och dålig svenska. Aunstey, Lyre and Lancet. Collin och Fearenside, Praktisk hjälpreda vid engelsk stilskrivning. Thorén, Juristen. Almquist, Världshistorien, bd 7. Juhlin, Minnen. Bilder från Sverige, utgivna av Anders Billow. Nelson, Nordamerika. Lietzmann, Aufbau und Grundlage der Mathematik. Nordenskiöld, Biologiens historia. Högbom, Nivåförändringarna i Norden. Pettersson, Atomernas sprängning. Hahn und Koch, Physikalische Schülerübungen. Nilsson och Gustafsson, Fysik och slöjd, Thoræus, Kort handledning i fysikalisk teknik. Samlade arbeten av Camoens, Chamisso, Goethe, Hauff, Heine, Kleist, Körner, Lenau, Lessing, Schiller, Uhland, Shakespeare, inalles 67 bd. Ranke, Deutsche Geschichte. Lysander, Faust. Marcellus, Norska riksriktstriden. Renan, Jesu levnad.

Bacon, Essays. Xenophon, Hellenice. Xenophon, Cyropædia. Dessutom en del periodiska publikationer som förut.

Lärjungebiblioteket.

Den för hemlån avsedda delen härav är inrymd i samma lokal som det övriga biblioteket och har hållits tillgänglig på samma tider som detta. Under året har därjämte ett för eleverna avsett läsrum provisoriskt inretts i ett reservrum i gymnastikbyggnaden. Boksamlingen därstädes förvaras i ett låst skåp och utgöres huvudsakligen av uppslagsböcker, som dels överflyttats från det övriga biblioteket, dels nyanskaffats med hjälp av ett från staten erhållet anslag på 1,000 kr. Dessa böcker ha varit tillgängliga dels onsdagar och fredagar kl. 5—6 e. m. under tillsyn av eleven i 2:a realringen Alfred Andersson, dels andra tider efter anmälan hos vaktmästaren, som ägt att lämna ut nyckeln till bokskåpet.

I detta läsrum förvaras 61 verk i 162 band. Inalles har lärjungebiblioteket ökats med 113 verk i 187 band.

Antalet för hemlån utlämnade band har utgjort 1018 st. och antalet låntagare 122 personer.

Nyförvärven hava utgjorts av:

a) genom *gåvor* erhållna:

Av resp. utgivare eller författare:

Moberg, Svenska gymnastikens märkesmän. Svenska kryssarklubbens årskrift 1929.

Av apotekare C. G. Bergquist:

21 arbeten i 22 bd, huvudsakligen tysk litteratur.

Av fil. mag. Magne Månsson:

7 bd tysk skönlitteratur.

Av studerande Gösta Enquist:

Cooper, Den siste mohikanen. Lieberath, Friluftspojkar. Lieberath, Julle, Långstroppen och vi. Lejdström, På vandring till morfar. Örnulf, Upp med händerna. Strömberg, Två tjuvpojkar. Löhr, Stora sagoboken. I syskonringen.

Från Västgöta regementes manskapsbibliotek:

31 verk i 43 band, varibland märkas; Cederbom, Västergötland. Dickens, David Copperfield. Dickens, Oliver Twist. Forsslund, Djur. Flammarion m. fl., Upptäcktsresor i lufthavet. Hedin, Scoutliv i Tibet. Hedin, Tibetanska äventyr. Sveriges historia intill 20:e seklet. Jerome, Tre män i en båt. Kipling, Högländsbilder. Kolthoff, Till Spetsbergen och nordöstra Grönland. Lagerlöf, Kejsaren av Portugallien. Lagerlöf, Liljecronas hem. Lagerlöf, Nils Holgerssons resa. Laurin, Våld och väld. Newcomb, Astronomi för alla. Nordenmark, Stjärnklara kvällar. Roosevelt, Jaktminnen. Shackleton, Antarktisk hjärta. Schück och Warburg, Huvuddragen av Sveriges litteratur. Strindberg, Svenska öden och äventyr.

b) *inköpta arbeten:*

44 verk i 105 band.

Förteckning å de böcker, som finnas tillgängliga i elevernas läsrum:

Nordisk familjebok, 1:a uppl.

” ” 2:a ” , bd 1—10.

Nordstedts uppslagsbok.

Langlet, Bevingade ord och slagord.

Svenska Dagbladets årsbok, årg. 1923—1928.

Aldén, Medborgarens bok.

Nylander, Yrken och utbildning.

Strömberg, Rationell läxläsning.

Holmquist, Kyrkohistoria.

Wijkmark, Svensk kyrkohistoria.

Levande svensk dikt från fem sekel.

Sveriges nationallitteratur 1500—1920.

Svenska parnassen, Bd 3 och 4.

Runeberg, Samlade skrifter.

Tegnér, ” ”

Böök, Castrén, Steffen och Sylwan, Svenska litteraturens historia.

Schück, Allmän litteraturhistoria.

Svenska akademiens ordlista.

Beckman, Dansk-norsk-svensk ordbok.

Salenius, Latinsk-svensk ordbok.

Grekisk kultur i bild.

Romersk ” ”

Auerbach, Svensk-tysk ordbok.

Hoppe, Tysk-svensk ”

Löfgren, Tysk språklära.

Lindgren, Engelsk-svensk ordbok.

Wenström och Harlock, Svensk-engelsk ordbok.

Schultess, Fransk-svensk ordbok.

Grimberg, Svenska folkets underbara öden.

Hildebrand och Pflugh—Hartung, Världshistoria.

Sveriges historia intill 20:e seklet.

Wallis, Illustrerad världshistoria.

Gleerupska biblioteket, II, Geografien.

Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok.

Länder och folk i ord och bild.

Dierche Skolatlas.

Roth, Geografisk atlas.

Möller, Algebra.

Matematiskt tidsfördriv.

Wahlgren, Algebra och funktionsteori.

Vetenskapen och Livet, 9 årg.
 Andréen och Holst, Elektriciteten.
 Nordenmark, Stjärnklara kvällar.
 Moll, Lärobok i kemi.
 Cornish, De levande djuren på jorden.
 Jönsson, Gagnväxter.
 Naturens liv i ord och bild.
 Lönnberg, Sveriges ryggradsdjur.

Därjämte finnas en del läseböcker, utländska tidskriftshäften och andra mindre skrifter.

Av Fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar hava bekostats inköp av 34 band.

Ur denna boksamling hava 84 nya boklån lämnats.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor: av Svenska akademien: dess minnespenning över L. Salvius, av Vetenskapsakademien: dess minnespenning över A. E. Törnebohm.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökats med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i geografi: Kartor: Haack, Australien (fysik), Sydow-Habenicht, Italien, Haack, Vindar och lufttryck, a) sommarhalvåret, b) vinterhalvåret;

i biologi: Liljefors samling av svenska land- och sötvattensmollusker, 10 st. zinklådor;

i fysik: en uppsättning reagensflaskor, diverse laborations- och förbrukningsmateriel, blyplattor i skyddsskåpet för ackumulatorbatteriet;

i gymnastik och idrott: 1 st. diskus för seniorer, 1 st. diskus för juniorer, 2 st. stötkulor för juniorer, 3 st. spjut, 3 st. spjutskaft, 2 st. hoppstavar, 6 st. stafetter, 2 st. tidur, 1 st. fotboll, 1 st. fotbollspump, 2 st. lyrbollar, 2 st. brännbollar, 4 st. bollträn, 2 st. slungbollar, 1 st. måltavla, 1 dragkampslina, 1 par hoppställningar, 1 duss. markeringsflaggor.

i slöjd för flickor: 2 st. Huskvarna symaskiner, 1 st. s. k. stoppfot, 1 st. sybåge.

b) genom *gåvor*:

av Mörbylånga Sockerfabrik 17 st. prov från råsockerframställningen,

„ civilingenjör V. Sterner 20 st. prov från järnförädlingsindustrin,

„ lärjungen G. Berrman i R. III ett snokskinn,

„ „ S. Linnér i L. II ett preparat av kalvhjärna,

„ „ H. Millgårdh i ring L. I⁴ kranier av gråsparv, gulsparv, steglits och kungsfågel,

av lärjungen C. A. Frändén i kl. 4 b ett kranium av albatross.

Även innevarande vårtermin har Fröken Magna Sunnerdahl till Rektors förfogande ställt Ettusen kronor att utdelas som stipendier.

För innevarande år ha stadsfullmäktige anvisat 300 kronor till betalning av terminsavgiften till ljus- och vedkassan för vissa obemedlade, skötsamma och begåvade lärjungar från Vänersborgs stad.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar hava av givare, som vilja vara okända, överlämnats ett belopp av 59 kr., varjämte ränta gottgjorts med 4 kr. 2 öre.

Av fondens medel hava inköpts böcker för inalles 158 kr. 50 öre. Fondens behållning utgör f. n. 55 kr. 44 öre.

Den 4 april 1929 hade läroverket den glädjen att från överfältveterinären P. Schmidt mottaga ett belopp av Tvåtusen (2000) kronor, avsett att utgöra en stipendiefond, benämnd "Bröderna Schmidts stipendiefond", för vilken följande bestämmelser skulle gälla:

Bröderna Schmidts stipendiefonds årliga avkastning skall, sedan en tiondel härav lagts till kapitalet, av rektor vid läroverket, efter av läroverksskollegium avgivet yttrande, såsom stipendium tilldelas en välartad yngling, som vid läsårets slut blivit uppflyttad till läroverkets högsta klass.

För den händelse två eller flera lärjungar skulle anses vara lika förtjänta av stipendiet, skall företråde givas den, som framför annan befinnes vara i behov av understöd.

Om stipendiet något år icke skulle komma att utdelas, skall beloppet läggas till kapitalet.

Svenska Turistföreningen har överlämnat 8 ex. av sin årsskrift 1928 att utdelas såsom premie.

För samtliga de gåvor, läroverket fått mottaga, ber undertecknad att få framföra dess varma och värdsamma tack.

Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 juli 1927—30 juni 1928.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	8, ⁶³	2,690, ²⁸	343, ⁸⁶	3,042, ⁸³	986, ⁷⁰	2,047, ¹⁶	8, ⁹⁷	3,042, ⁸³
Ljus- och vedkassan	5,187, ⁵¹	10,139, ¹⁸	—	15,326, ⁶⁹	—	10,755, ⁵²	4,571, ¹⁷	15,326, ⁶⁹
Biblioteks- och materielkassan.....	3,905, ²⁵	6,691, ⁹⁹	—	10,597, ²⁴	—	6,051, ⁷⁶	4,545, ⁴⁸	10,597, ²⁴
Premie- o. fattigkass.	1,197, ⁹²	577, ⁰¹	—	1,774, ⁹⁶	—	534, ²⁵	1,240, ⁷¹	1,774, ⁹⁶
Summa	10,299, ³⁷	20,098, ⁴⁹	343, ⁸⁶	30,741, ⁷²	986, ⁷⁰	19,388, ⁶⁹	10,366, ³³	30,741, ⁷²

Under budgetåret 1 juli 1927—30 juni 1928 har åtgått för underhåll och tillökning av

a) boksamlingarna.....	Kr.	836: 71
b) lärjungebiblioteket	„	251: 39
c) den övriga undervisningsmaterielen ...	„	2,019: 29
d) inredningsmaterielen	„	703: 80

Kap. V. Byggnader och inredning m. m.

19. Under sistlidna sommarferier iordningsställdes på Vänersborgs stads bekostnad dels en toilettavdelning för de kvinnliga lärjungarna, dels ett förrum till rektorsexpeditionen (kombinerat rum för skrivbiträdet och väntrum för allmänheten). Utgifterna härför belöpte sig till ca 2,200 kr. På läroverkets bekostnad har anskaffats inredningsmateriel till förrummet, bestående av skrivbord och skrivstol, soffa, 3 stolar samt gardiner.

Sommaren 1928 ommålades ett klassrum fullständigt, 11 fönster i huvudbyggnaden samt fönster och dörrar i gymnastikbyggnaden.

Samtliga bord och skåp i kemiska laboratoriet, lektionsbordet i kemiska lärosalen samt ett större skåp i biologiska lärosalen hava renoverats.

För undervisningen i kvinnlig slöjd har anskaffats ett större bord.

Kap. VI. Tillsyn, examina och årsavslutning m. m.

20. Den 23—27 november 1928 inspekterades läroverket av överdirektören m. m. A. Falk. Den 20 november 1928 inspekterades gymnastikundervisningen av gymnastikinspektören, majoren A. G. Schmiterlöw.

21. Inträdesprövningar till första klassen av fyraåriga realskolan anställdes såväl vid slutet av vårterminen 1928 som vid början av därpå följande hösttermin. Av anmälda 3 gossar och 7 flickor godkändes vid vårterminens slut 2 gossar och 5 flickor. De icke godkända undergingo förnyad prövning vid höstterminens början och godkändes då. Av de anmälda har en gosse och sju flickor intagits i ifrågavarande klass, en gosse har efter prövning vid höstterminens början intagits i fjärde klassen (av sexåriga realskolan), en annan har icke infunnit sig.

Utöver de lärjungar i läroverkets förra femte klass, som vid slutet av vårterminen 1928 erhållit flyttning till första ringen av fyraåriga gymnasiet, anmälde sig vid höstterminens början 3 läroverkets lärjungar och 8 lärjungar från stadens flickskola till inträde i nämnda ring. Samtliga godkändes i inträdesprövningen samt intogos.

Student- och realskolexamen.

Vårterminen 1928 hade till studentexamen anmält sig 47 läroverkets lär- 22. jungar -- 19 å realgymnasium, 14 å latingymnasium utan och 14 å latin-gymnasium med grekiska. Av dessa hade dock en den 24 mars lämnat läroverket och på den grund icke deltagit i examen. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning.

Den *muntliga* prövningen ägde rum den 21, 22 och 23 maj under ledning av professorerna Hj. Holmqvist och N. E. Wadstein samt laboratorn B. Beckman såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow och överlantmätaren T. Andersson, f. d. adjunkten K. Ewerth, doktorn H. Jennische, disponenten F. G. Samuelson samt landshövdingen A. von Sneidern, de senare såsom av H. H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo 45 lärjungar godkända.

Höstterminen 1928 anmälde sig till studentexamens avläggande 1 lärjunge å realgymnasium samt (med tillgodoräknande av under vårterminen 1928 utförda skriftliga prov) 1 lärjunge å latingymnasium utan grekiska. Den förre underkändes i den skriftliga prövningen, den senare avstod från prövning.

Innevarande vårtermin hava till undergående av skriftlig och muntlig prövning för studentexamen anmält sig 39 läroverkets lärjungar — 13 å realgymnasium, 21 å latingymnasium utan och 5 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades 36 lärjungar berättigade till muntlig prövning, vilken skall äga rum den 4, 5 och 6 juni.

Vårterminen 1928 hade till realskolexamen anmält sig 5 läroverkets lärjungar, varjämte 2 privatister hit hänvisats för examens undergående. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga läroverkets lärjungar berättigade till muntlig prövning, under det att privatisterna underkändes.

Muntlig prövning ägde rum den 2 juni i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow samt av stadsfullmäktige utsedda vittnen: direktören E. Anderson, disponenten O. von Nolting, landshövdingen A. von Sneidern och redaktören K. G. Wassénus.

Härvid godkändes samtliga examinander.

Höstterminen 1928 anställdes realskolexamen icke.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 23 läroverkets lärjungar. Av dessa hava 21 förklarats berättigade till muntlig prövning. Denna skall taga sin början den 31 maj.

Under kalenderåret 1928 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:

a) till studentexamen: i kristendom 2, i franska å realgymnasium 1, i filosofisk propedeutik 1, i matematik å latingymnasium 3, i matematik å realgymnasium 1, i fysik å latingymnasium 3, i fysik å realgymnasium 1, i biologi 2, i kemi 9 och i teckning å latingymnasium 1.

b) till realskolexamen: i engelska 1.

Årsavslutning.

23. Årsavslutning med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula *fredagen den 7 juni kl. 6 e. m.* Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i gymnastiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i tecknings-salen *fredagen den 7 juni kl. 4—6 e. m.*; utställning av utförda arbeten i *slöjd* hålles å slöjdskolans lokal *torsdagen den 6 juni kl. 4—6 e. m.*

Förhör i läroämnena anställs *lördagen den 8 juni kl. 9,30—11,25 f. m.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän samt alla andra, som med väivilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

Kap. VII. Övriga meddelanden.

24. *Nästa läsår börjar med allmänt upprop tisdagen den 27 nästa augusti kl. 5,30 e. m.* Höstterminen kommer att sluta den 19 påföljande december; vårterminen börjar den 8 januari och avslutas den 7 juni 1930.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast tisdagen den 20 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja torsdagen den 22 augusti kl. 9 f. m.

Herrar ämneslärare sammanträda torsdagen den 22 augusti kl. 8,45 f. m. Vänersborg i maj 1929.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Ordning vid förhören den 8 juni 1929.

Klass. ring.	9, ¹⁵ -- 9, ³⁰	9, ³⁰ --10, ⁰⁵	10, ¹⁰ --10, ⁴⁵	10, ⁵⁰ --11, ²⁵
Ring III	M o r g o n b ö n	L. A. <i>Grekiska</i> : Armini L. B. <i>Matem.</i> : Lundberg R. <i>Tyska</i> : Nilsson	L. <i>Modersm.</i> : Brieskorn R. <i>Fysik</i> : Olsson	L. <i>Engelska</i> : Reimers R. <i>Kemi</i> : Sterner
Ring II		L. <i>Kristendom</i> : Steen R. <i>Biologi</i> : Sterner	L. <i>Engelska</i> : Larsson R. <i>Franska</i> : Sobel	L. <i>Historia</i> : Brieskorn R. <i>Fysik</i> : Munthe
Ring L. I ⁴		<i>Franska</i> Larsson	<i>Latin</i> Armini	<i>Kristendom</i> Steen
Klass 5		<i>Biologi</i> Sjögren	<i>Modersmålet</i> Rydholm	<i>Engelska</i> Månsson
Klass 4 a		<i>Fysik</i> Urelius	<i>Tyska</i> Reimers	<i>Historia</i> Carlsson
Klass 4 b		<i>Geografi</i> Carlsson	<i>Matematik</i> Munthe	<i>Engelska</i> Sobel
Klass 3		<i>Kristendom</i> Väring	<i>Matematik</i> Sjögren	<i>Tyska</i> Gustafsson
Klass 2		<i>Matematik</i> Olsson	<i>Historia</i> Gustafsson	<i>Tyska</i> Andersson
Klass 1 ⁴		<i>Geografi</i> Andersson	<i>Tyska</i> Månsson	<i>Kristendom</i> Väring

Samtliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 11,30 f. m. avslutning i aulan.

Angående läroverkets nya organisation meddelas följande:

Jämlikt K. Maj:ts nädiga beslut av den 18 juni och 22 december 1927 skall härvarande högre allmänna läroverk successivt med början höstterminen 1928 förändras till ett **högre samläroverk**, bestående av en *fyrklassig* och en *femklassig realskola*, ett *fyrårigt* och ett *treårigt latingymnasium* samt ett *treårigt realgymnasium*.

Upprättandet av de nya skolformernas olika avdelningar sker i följande ordning:

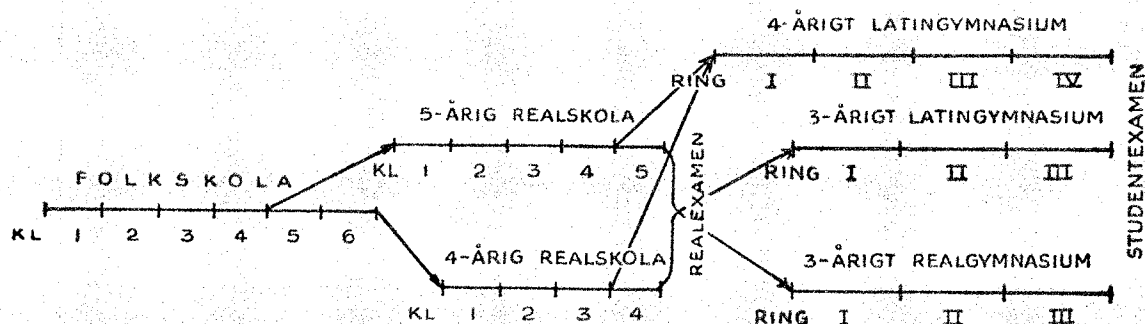
höstterminen 1928: första klassen av fyraåriga realskolan och andra ringen av fyraåriga latingymnasiet,

höstterminen 1929: andra klassen av fyraåriga realskolan och andra ringen av fyraåriga latingymnasiet, första klassen av femåriga realskolan och första ringarna av treåriga gymnasieavdelningarna.

höstterminerna 1930, 1931 succ. fortsättning.

Samtidigt som nya avdelningar sålunda upprättas, avvecklas de nuvarande på så sätt, att höstterminen 1928 indragas första klassen och första ringen, höstterminen 1929 andra klassen och andra ringen o. s. v.

Övergången från folkskolan till realskolan samt från denna till gymnasiet framgår av nedanstående plan.

I fråga om *inträde i första klassen av realskolan* gälla följande bestämmelser:

1. Inträdessökande till första klassen av femårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall för intagning i sagda klass av realskolan vid anställd prövning i modersmålet och räkning visa sig äga det kunskapsmått, som genomgång av folkskolans fjärde klass avser att bibringa.

2. Inträdessökande till första klassen av fyraårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i samtliga i nästföregående moment angivna ämnen genomgått högsta klassen av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, eller ock sjätte klassen av sjuårig dylik skola, därest lärokursen i sådan skolas sex lägsta klasser kan enligt intyg av statens vederbörande folkskolinspektör anses motsvara lärokursen i sexårig folkskola av nyss angiven form, skall för intagning i sagda klass av realskolan vid anställd prövning i modersmålet och räkning visa sig äga det kunskapsmått, som dylik skolform avser att bibringa.

3. Beträffande andra inträdessökande än dem, som i mom. 1 och 2 omförmälas, erfordras för intagning i första klassen av den femåriga realskolan att vid anställd prövning i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia hava visat sig äga det i mom. 1 nämnda kunskapsmättet och för intagning i första klassen av den fyraåriga realskolan att vid anställd prövning i nu angivna ämnen hava visat sig äga det i mom. 2 nämnda kunskapsmättet.

4. Sådana vitsord från folkskola, som i mom. 1 och 2 avses, må icke vara förvärvade tidigare än under kalenderåret näst före det, under vilket inträde sökes.

Ur den nya läroverksstadgan meddelas följande bestämmelser:

§ 7. Lärjunge i de två högsta klasserna av realskolan äger rätt att, efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan, frikallas från undervisningen i ett av ämnena tyska, engelska och matematik, i det sistnämnda ämnet helt eller delvis. Lärjunge må utan hinder av sådan befrielse kunna i vederbörlig ordning uppflyttas till högre klass samt jämväl undergå realexamen enligt den för läroverkets lärjungar stadgade ordningen; dock må lärjungen i båda fallen endast efter särskild prövning i ämnet och under de villkor i övrigt, som stadgas i § 37, vinna inträde å gymnasiet.

§ 9. Lärjunge i gymnasiets två högsta ringar skall, på sätt i denna paragraf — — — sägs, deltaga i undervisningen dels i vissa för de olika gymnasieformerna bestämda *fasta* läroämnen, dels i vissa fritt *tillvalda* läroämnen, dels utföra visst *enskilt arbete*, dels ock deltaga i undervisningen i vissa *övningsämnen*.

Samtliga de fasta och tillvalda läroämnen, i vilka lärjungen åtnjuter undervisning, utgöra hans *ämnesgrupp*.

A. Fasta ämnen äro:

å latingymnasiet: kristendomskunskap, modersmålet, latin, historia med samhällslära samt ett av de på latingymnasiets timplan upptagna främmande levande språken;

å realgymnasiet: kristendomskunskap, modersmålet, historia med samhällslära, matematik samt ett av de på realgymnasiets timplan upptagna främmande levande språken;

B. Utom i de fasta ämnena är lärjunge skyldig att delta i undervisningen i tre läroämnen, valda bland de på timplanen för de båda högsta ringarna å den linje han tillhör upptagna ämnena.

För lärjunge, som tillväljer grekiska, må, därest han så önskar, antalet tillvalda ämnen inskränkas till två.

Undervisning i tillvalsämne skall anordnas, om minst fem lärjungar i ringen — — eller det lägre antal, som skolöverstyrelsen på grund av särskilda omständigheter må kunna medgiva, anmält sig skola delta i denna undervisning.

Där rektor och klasskonferens — — — finna sådant kunna lämpligen ske, må lärjunge delta i undervisningen, utom i de i hans ämnesgrupp ingående ämnena, i ytterligare ett ämne (*tilläggsämne*), fritt valt bland de å timplanen för gymnasiet två högsta ringar upptagna ämnen, i vilka undervisning enligt den för läsåret gällande arbetsordningen är anordnad vid läroverket.

Lärjunge skall, såvida ej skolöverstyrelsen i särskilda fall medgiver undantag, före den 15 april det år, då han uppflyttas till gymnasiet näst högsta årsklass, till rektor inlämna av målsman godkänd skriftlig uppgift såväl å det eller de främmande levande språk, han önskar medtaga bland sina fasta ämnen, som ock å de tillvalsämnena, i vilka han önskar åtnjuta undervisning under påföljande läsår.

§ 37. I fråga om lärjunge, som för fortsatta studier önskar övergå från realskolan till gymnasiet, skall gälla:

a) Lärjunge, som flyttas från näst högsta klassen av realskolan och antingen erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga å timplanen för nämnda klass upptagna läroämnen, däri inbegripet även franska, eller vid anställd prövning visat sig äga föreskrivna kunskaper i läroämne, i vilket han icke åtnjutit undervisning i sagda klass eller i vilket han erhållit lägre vitsord än Godkänd, är berättigad att, — — — vinna inträde i första ringen av fyraårigt gymnasium; dock att lärjunge, som blivit godkänd i modersmålet och i samtliga övriga läroämnen utom ett, må kunna, därest hans betygssumma i de läroämnen, i vilka han erhållit vitsordet Godkänd eller därutöver, med sammanlagt minst två betygsheter överstiger sistnämnda ämnens antal, av kollegiet förklaras berättigad till inträde.

b) Lärjunge, som avlagt realexamen och antingen erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga å timplanen för realskolans högsta klass upptagna läroämnen, däri inbegripet även franska, eller vid anställd prövning visat sig äga föreskrivna kunskaper i ämne, vilket icke ingått i hans examen eller i vilket han erhållit lägre vitsord än Godkänd, är såvida icke mer än två år förflutit efter avlagd realexamen, berättigad att, — — — vinna inträde i första ringen av treårigt gymnasium; dock att lärjunge, som blivit godkänd i modersmålet och i samtliga övriga läroämnen utom ett, må kunna, därest hans betygssumma i de läroämnen, i vilka han erhållit vitsordet Godkänd

eller därutöver, med sammanlagt minst två betygsenheter överstiger sistnämnda ämnens antal, av kollegiet förklaras berättigad till inträde.

c) Vad under punkten b) blivit sagt gäller i tillämpliga delar lärjunge, som efter avlagd realexamen söker inträde i andra ringen av det fyraåriga gymnasiet, dock att dylik lärjunge skall undergå å latinlinjen i ämnet latin och å reallinjen i ämnena matematik, fysik och kemi särskild prövning, avseende de i sagda ämnen i första ringen inhämtade kunskaper.

§ 38. Lärjunge, som önskar — — — övergå från realskola till gymnasium i annan ordning än den i — — — och 37 angivna, ävensom lärjunge, vilken med målsmans bifall vill övergå från en bildningslinje till en annan, skall, där så prövas nödigt, i vanlig ordning ådagalägga, att han äger de insikter, varom i — — — § 37 stadgas.

§ 40. Lärjunge, som erhållit flyttning från realskolans näst högsta klass, skall med företeende av målsmans skriftliga medgivande hos rektor anmäla, huruvida han önskar fortsätta i realskolans högsta klass eller övergå till gymnasium.

§ 95:2. Lärjunge å latingymnasiet skall delta i den skriftliga prövningen i modersmålet, latin samt det främmande levande språk, som ingår i de till hans ämnesgrupp hörande fasta ämnena.

Lärjunge å realgymnasiet skall delta i den skriftliga prövningen i modersmålet, matematik samt det främmande levande språk, som ingår i de till hans ämnesgrupp hörande fasta ämnena.

Utöver de nu nämnda skriftliga proven må lärjunge efter eget val undergå skriftlig prövning i annat ämne.

